

bb 20./ az mszmp..../ 1. folyt./s

kedves elvtársak !

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága ünnepi fogadását a kommunista és munkáspártok budapesti konzultatív találkozásán képviselt testvérpártok és küldötteik tiszteletére adja.

a konzultatív találkozó az elvtársiasság légkörében, a pártok önállóságát és véleménynyilvánítási szabadságát tiszteletben tartva végzi munkáját, folytat eszmecsereit az önmaga számára megállapított napirendről, a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásának összehívásáról. a találkozáson részt vevő küldött elvtársakat szívből köszöntjük és őszintén sikert kívánunk nagy fontosságú munkájukhoz.

kedves elvtársak !

a konzultatív találkozó eddigi menete azt bizonyítja, hogy pártjaink az alapvető kérdésekben egységesek. egységesek vagyunk abban a törekvésben, hogy erősítsük a kommunista világmozgalom, valamint az összes haladó erő egységét az imperialisták elleni harcban. pártjaink ezért dolgoznak ezen a találkozón, s ezért fognak küzdeni a találkozót követően is. megragadom az alkalmat és kérem az itt képviselt testvérpártok küldöttségeit, hogy munkájuk befejezését követően, miután hazatérnek hazájukba, adják át pártjuk vezetőségének és tagságának, munkásosztályuknak, a dolgozóknak a magyar szocialista munkáspárt forró testvéri üdvözlését és őszinte jókívánságait. szívünkben új, nagy sikereket kívánunk minden testvérpártnak abban a szent és nagy, közös harcban, amelyet együtt folytatunk az elnyomottak felszabadításáért, a népek szabadságáért, a tartós és szilárd béke kivívásáért.

kedves elvtársak !

kérem önöket, hogy emeljék poharunkat a proletár internacionalizmusra, barátságunkra és egységünkre, a kommunizmusért és a békéért folytatott harc sikereire!/mti/

21.35/s

..

se

- v e g e -

- 10 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda Budapest, I. Fehér utca 5-7. Telefon: 150-400, 336-390

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. március 4.

bb. 1. magyar fényorgona a moszkvai művész színház kamaraszínháza részére

i sl/tr/le/gy/cz

1968. március 4.

az egyesült izzó konvertagyárából ugyanevezett fényorgonát indítottak utnak moszkvába, a művész színház kamaraszínháza részére, a színházi fény szabályozó berendezés vezérlőasztalán a billentyűrendszer ugyanúgy helyezkedik el, mint az orgonán. egyszerre 60 reflektor, vagy egyéb fényforrás működését lehet vele szabályozni. a berendezés a legkorszerűbb félvezetőkkel, tirisztorokkal működik, így annak ellenére, hogy kis helyet foglal el, rendkívül megbízható.

a fényorgonát a moszkvai színházban kísérletképpen szerelik fel, s ha beválik, sok más szovjet színházat, művelődési házat is magyar gyártmányú fény szabályozóval látnak el. a szovjet külkereskedelmi szervek kilátásba helyezték, hogy a kísérlet sikere esetén „egyelőre”, száz 120 áramkörös és harminc 24 áramkörös fény szabályozót rendelnek Magyarországtól. /le- lenleg évente körülbelül tíz ilyen berendezés készül a konvertagyárban./

ez a gyártmány igen gazdaságos, mert kevés anyag kell hozzá, ugyanakkor rendkívül munkaigényes. egy-egy berendezés kilenc ezer órányi munkát igényel. a gyár már most felkészült arra, hogy mire a nagyszabású szovjet rendelés megérkezik, a kívánt mértékben tudja növelni termelését./mti/

..

bb. 3. az ifju zenebarátok koncertje a fészek klubban

i ol/Lk/sr/gy/cz

1968. március 4.

ritkán hallható mozart művekből, a fészek művész klubban ad hangversenyt március 9-én este az ifju zenebarátok józsefvárosi kamarazenekara. a műsoron az esz-dur szimfónia, a d-dur, valamint az esz-dur zongoraverseny és a d-dur divertimento szerepel. az esten v. géczy olga vezényel, közreműködik gráf gabor zongoraművész. az ifju muzikusok szívesen látnak koncertjükhöz, minden érdeklődőt./mti/

..

- 1 -

bb. 2. fesztiválok ,,futószalagon,,

1 pr/lk/sr/gy/cz

1968. március 4.

a következő három hónap mindegyike versenybe állítja a magyar filmművészeket: márciusban a szinkronizált filmekből, áprilisban a reklámfilmekből, májusban pedig a rövidfilmekből rendeznek fesztivált debrecenben, budapesten, illetve miskolcon.

debrecenben március 27 és 31 között tartják a hagyományos, sorrendben immár ötödik magyar filmszinkron-szemléét. az előzetes selejtezők már befejeződtek, a rostan hat film jutott át, s került a debreceni döntőbe. a versenyfilmek: az ,,antigone,, című görög, a ,,csavargók köztársasága,, című szovjet, a ,,becsületbeli ügy,, című olasz, az ,,egy férfi és egy nő,, című francia, a ,,kitérő,, című bolgár és a ,,mária és napoleon,, című lengyel alkotás. a szinkronszemle hagyományos programja az idén érdekes újdonsággal bővül: első ízben áll rajthoz a szinkron-díjakért nyolc televíziós produkció. a versenyfilmeknek egy-egy idegen nyelvű részlete, s a teljes magyar nyelvű változata pereg majd a zsűri előtt, s a szakemberekből álló bírálóbizottság a látottak alapján ítéli oda a filmek valamelyikének a legsikerültebb szinkron, illetve a legjobb színészi alakítás díját.

ötéves szünet után ismét reklámfilmfesztivál színhelye lesz budapest. a seregszemléét április 23 és 28 között rendezik meg a magyar színművész szövetség székházában, s itt osztja majd ki április 28-án a kollányi ágoston filmrendező vezette zsűri a díjakat, s a kategóriánként odaitéit jelentős összegű pénzjutalmat. a fesztivált a magyar filmművészek szövetsége, a magyar kereskedelmi kamara, a magyar hirdető és a televízió rendezi. a különböző árucikkek reklám- és propaganda igényének kielégítésére szánt kisfilmek két csoportban ,,rajtolnak,, - három, illetve husz perces időtartammal -, s mind a két csoport propaganda, tájékoztató jellegű, mozifilmekre és tv reklámfilmekre oszlik.

/folyt. köv./

de

- 2 -

bb. 2. /fesztiválok.... 1. folyt./ gy

Lassan már tradíciókkal rendelkezik, s a filmszemlék sorában rangosnak számít a miskolci rövidfilm fesztivál, amelyet ötödikben rendeznek meg május második felében. a nevezések lezárultak, s hamarosan az előzsűri is megkezdte munkáját. a miskolci döntőbe bejutó produkció sorsáról neves zsűri dönt majd, s a legjobbaknak május 26-án adják át a díjakat, a megyei művelődési házban. a fesztivál programjában helyet kapott több filmankét, szakmai és művészeti vita a rövidfilm-művészet időszerű kérdéseiről. a versenyfilmek javát a televízió is bemutatja, és a számos érdeklődőt vonzó szemlének külföldi vendégei is lesznek. már elmentek a meghívók a nemzetközi filmélet ismert rendezőinek, szovjet, jugoszláv, angol és lengyel művészeknek./mti/

..

bb. 5. megjelent a magyar tudomány

1 ms/hné/sr/gy/cz

1968. március 4.

a magyar tudományos akadémia értesítőjének, a magyar tudománynak most megjelent száma közli a magyar közgazdaságtudomány tízéves fejlődéséről és helyzetéről készült bizottsági jelentést. farkas lászló egyetemi docens a freudista pszichoszomatika és az egzisztencializmus címmel írt tanulmányt, szabolcs istván, az akadémia talajtani és agrokémiai kutatóintézetének igazgatója a magyar szikkutatás nemzetközi szerepét tárgyalja. mosonyi lászló egyetemi tanár a tudományos kutatás eredményeinek az orvosi gyakorlatban való érvényesülésével foglalkozik, pénzes antal kandidátus az aggteleki baradla-barlangban tapasztalható fény-életlen problémákat ismerteti. verő józsef akadémikus a múlt év őszén elhunyt geleji sándor világviszonylatban is nevezetes munkásságát méltatja. a vita-rovat szántó istván kandidátus hozzászólását közli a tudományos kutatómunka szakigazgatásának problémáihoz. tudományos és könyvszemle, valamint az új doktorok és kandidátusok jegyzéke egészíti ki a számot./mti/

..

bb. 9. fiatal művészek hangversenye

1 ol/lk/sr/gy/cz

1968. március 4.

a magyar zeneművészek szövetségének rendezésében csütörtökön a bartók béla zeneművészeti szakiskola nagytermében tartják a lipcsei és a prágai versenyekre induló fiatal művészek hangversenyét. az esten szabó antal fuvolaművész és miklósi gabriella zongoraművész ad műsort./mti/

..

de

- 3 -

bb. 4. a gyalogosok, az utasok, a gépkocsivezetők épségéért -
rosszul vizsgáznak az utcákon a magángépkocsivezetők -
a közúti balesetelhárítási tanács tervei

1 hbj/tr//1e/gy/cz

1968. március 4.

megközelítően 135 000 gépjármű közlekedik budapesten, köztük 50 000 magánautó. amint kitavasodik, ez a szám tovább növekszik, hiszen az idegenforgalmi idényben tavaly is körülbelül félmillió külföldi autós fordult meg a magyar fővárosban, s várhatóan az idén még több. már maga ez a tény, továbbá a közúti balesetek számának emelkedése arra ösztönzi a fővárosi közúti balesetelhárítási tanácsot, hogy még hatékonyabb propagandát fejtsen ki a gyalogosoknak, utasoknak és maguknak a gépjárművezetőknek épségéért. ennek első etapjaként elemzik, miből adódnak a közlekedési balesetek a fővárosban. a részletes jelentést, amely tájékoztat a balesetek okairól, okozóiról és budapest legveszélyesebb gócpontjairól, márciusban terjesztik a tanácsülés elé.

anniyt máris megállapíthatnak: Leggondosabban a hivatásos gépkocsivezetők haladnak az utcákon. az utóbbi év alatt 39 nagy budapesti közlekedési és szállítási vállalat kocsija 20 millió kilométerrel tett meg többet, mint az előző évben, a baleseteik száma azonban 1,3 százalékkal csökkent. ez nagyrészt azzal magyarázható, hogy gépkocsivezetők résztvesznek a kötelező kresz oktatásokon, sorozatosan rendezik meg

a nagy vállalatoknál a kresz vetélkedőt. ezzel szemben a magángépkocsivezetők - enyhén szólva - nem ismerik eléggé a kresz-t. a gépjárművezetői vizsgára készülődés során kevés a gyakorlati oktatás, s továbbképzésre szorulóknak a magánautósok, ez viszont ma még megoldatlan. mindez figyelmeztet: sürgősen napirendre kell tűzni a magángépkocsivezetők alaposabb oktatását. sok mulasztást követnek el a gyalogosok is. a kisebb iskolások viszonylag fegyelmezettebben közlekednek: mutatkozik a folyamatos kresz-oktatás eredménye. ellenben az idősebbek sokszor figyelmetlenül haladnak át az uttesteken, bizonytalanabban szállnak fel a járművekre, és ebből adódnak a balesetek. a márciusi tanácsülésem vizsgálják annak lehetőségeit, is, hogyan lehetne a gyalogosokat különösen az idősebbeket körültekintőbb közlekedésre szoktatni.

/folyt. köv./

de

- 4 -

bb. 4. / a gyalogosok.... 1. folyt./ gy

áprilisban a fővárosi közúti balesetelhárítási tanács monstre-értekezletet szervez a budapesti közlekedési brigádvezetők számára, ahol megvitatják, mi mindent kellene tenni a közlekedési morál javítására és hogyan segíthetik a hivatásos gépkocsivezetők a balesetek számának csökkentését. még a tavasszal megszervezik a közlekedési uttorók járőrszolgálatát. az utóbbi egy-két évben sok uttoró szedett komoly közlekedési ismereteket. ezek az uttorók, különösen jó idő beálltával, járják a körzetüket, figyelmeztetik az utcán játszó kisebb gyerekeket a veszélyekre és szükség esetén az iskolák és a szülők figyelmét is felhívják. az utóbbi időben nagyon sok motoros is felismerte, hogy alaposabban kell elsajátítania a kresz-t. jó néhány motoros klubban kresz oktatás kezdődött és május 5-én budapesten nagyszabású kresz versenyt rendeznek - csak motorosoknak./mt1/

..

bb. 6. magyar történelem három tavasza az ifjúsági rádióban

1 ol/lk/sr/gy/cz

1968. március 4.

gazdag és változatos műsorral emlékezik meg a magyar történelem három örök emlékű tavaszáról az ifjúsági rádió. március 15-én hangzik el a fiatalok hullámhosszán kárpáti sándornak, a klsz központi bizottsága titkárának üdvözlő beszéde, majd montázst adnak a nap eseményeiből, és 40 perces irodalmi összeállítást sugároznak a három történelmi tavasz nagy alkotóinak műveiből. az ünnepi műsor összefoglaló címe: föltámadott a tenger. a pécsi ifjúsági napok műsorából 16-án délután hallhatnak összeállítást az érdeklődők. március 20-án az iskolarádió magyar századok című sorozatában „talpra magyar” címmel emlékezik meg az 1848-as - 1949-es szabadságharc időszakáról.

a magyar tanácsköztársaság születésnapját, március 21-ét új rádiójáték bemutatásával is ünnepli az ifjúsági rádió. stromfeld auréllról szól hegedüs gézának ez a történelmi eseményjátéka.

/folyt. köv./

de

- 5 -

bb. 6. / magyar történelem... folytt./ gy

április 4-e mindig az ifjúság demonstrációja. a fiatalok rádiója élőben közvetíti a kisz-fogadalomtételt a budapesti dózsa györgy térről és négy vidéki városból, körkapcsolással. rendszeresen jelentkeznek majd az ifjúsági rádió, hogy rövidebb-hosszabb adásokban közvetítse a forradalmi ifjúsági napok eseményeit. fiatalok tanácskozásáról, szakmai megbeszélésekről és az évfordulókkal kapcsolatos kiállításokról számol be, illetve ad helyszíni közvetítést a rádió./mti/

..

bb. 7. „utgyárak”, a balaton partján - a 7-es főút korszerűsítésének kétharmada elkészült

a vid-szf/tné/ká/gy/la

1968. március 4.

a balaton vidékén kettőzött útemben korszerűsítik a 7-es és a 71-es számú tóparti utvonalat. gyorsítja a munkát, hogy a helyszínhez közel dolgoznak az aszfaltkeverőtelepek nagyteljesítményű gépei. ezek a telepek valóságos utgyárak. a fejtő és somogy megyei közúti üzemi vállalat legkorszerűbb gépeit állította munkába a keverő telepeken. keverőkocsik, szárító dobok, osztályozó, porteválasztó és adagoló berendezések állítják elő az utburkoló anyagot. a telepekre a szállító járművek tucatjai hordják a balaton-felvidéki kőbányák bazaltzuzalékát. a keverő helyeken már több mint 20 000 tonna bazaltzuzalékot helyeztek készenlétebe.

a 7-es számú országos főközlekedési utvonat korszerűsítése már kétharmad részben elkészült. a tó déli partján egyszerre több szakaszon is hozzáláttak az utszélesítéshez. az északi parton húzódó 71-es utat már alsóörs határában szélesítik. ugyanitt megkezdtek egy felüljáró építését.

mindkét partmenti utat átlagban másfél-két méterrel szélesítik és új felső burkolattal látják el./mti/

..

- 6 -

bb. 8. állandó virágbemutató csarnok lesz a városligeti „kolegersky-kert”,

1 cs/tné/ie/gy/cz

1968. március 4.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának döntése alapján hamarosan eltűntetik az utolsó pesti háborus romot: a városligeti kis botanikus kert melletti ugynevezett kolegersky-kert roskadozó épületeit, s a helyükön korszerű, impozáns virágkiállító-csarnokot építtet a fővárosi kertészeti vállalat. budapest új virágcsarnoka - ahol az év minden szakában rendeznek majd kiállításokat, virágkötészeti versenyeket, bemutatókat - a tervek szerint 1970 augusztus 20-ra készül el. így a sokáig mostoha virág- és dísznövény szakma méltó fórumot talál a gyors iramban fejlődő virágkultúra széleskörű ismeretetésére, az igények felmérésére, másrészt valóban mindig színes, új „színfolttal”, gyarapszik a főváros./mti/

..

bb. 10. veszélyességi pótlék az alkoholistákkal foglalkozóknak

1 ms/hné/sr/gy/cz

1968. március 4.

az egészségügyi miniszter a pénzügyminiszterrel, a munkaügyi miniszterrel és az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetével egyetértésben kiterjesztette a veszélyességi pótlékot az alkoholelvonó osztályok /részlegek, rendelések/ dolgozóira is. a veszélyességi pótlék azoknak a dolgozóknak jár, akik munkakörüknel fogva közvetlenül foglalkoznak az elvonókezelésre kötelezett, vagy önként jelentkezett alkoholistákkal./mti/

..

bb. 11. újabb levelek, kézírásos dokumentumok kerültek elő dr. doktor sándor pécsi tartózkodásának éveiből

vid-fm/tr/ká/gy/la

1968. március 4.

a pécsi állami levéltár anyagának rendezése közben mintegy 150 levél és kézírásos feljegyzés került elő dr. doktor sándor pécsi tartózkodásának 1910-1918 közötti éveiből. az iratanyagot annak idején még a rendőrség foglalta le az orvosforradalmár 1921-ben történt emigrálása után. az értékes dokumentumok a századforduló és az 1918-as polgári demokratikus forradalom közötti időszak haladó pécsi mozgalmairól, illetve doktor sándor ehhez kapcsolódó tevékenységéről szolgáltatnak újabb értékes adatokat.

/folyt. köv./

..

- 7 -

bb. 11. / ujjabb levelek... folyt./ gy

az orvosforradalmár leánya, doktor klára a „pécsi 6-osok”, 1918 májusában lezajlott háborúellenes lázadását írja le egy szegedre címzett - de el nem küldött - levelében. a 6-os gyalogezred „pünkösdi”, megmozdulása az imperialista háború és az uralkodó osztály elleni első fegyveres felkelés volt hazánkban, amelyhez a pécsvidéki bányamunkásság is csatlakozott.

a polgári demokratikus forradalom győzelme után dr. doktor sándort a pécsi nemzeti tanács elnökévé választották. az 1919-1921 közötti években a 3. internacionálé tagjaként működő pécsi szocialista pártban töltött be vezető szerepet és 1921 augusztusában e tevékenysége miatt kényszerült jugoszláviai emigrációba./mti/

..

bb. 12. muzsikus péter kalandjai új kiadásban

1 ol/lk/sr/gy/cz

1968. március 4.

a zenemű kiadó márciusban új kiadásban teszi közzé „klári néni”, muzsikus péter hangszerországban című könyvét. a nemrég elhunyt, tapasztalt zenepedagógus chitz klára oktató célú meséje már több nyelven sok országban forog gyermekkézen. az első magyar kiadás nagyon gyorsan elkelt, a gyermekkönyvtárak kis olvasói valósággal „szétolvasták”, a példányokat./mti/

se

..

- 8 -

bb. 13. husz-huszonöt emeletes lakóházak épülnek vidéken - napi 118 000 köbméterrel több víz - új kórházak kap siófok és dombóvár

1 st-vid/tr/ie/gy/cz

1968. március 4.

a tanácsok idei beruházási és fejlesztési terveiket már jóval önállóbban dolgozták ki, mint azelőtt. a kormány csupán a fejlesztéshez szükséges állami hozzájárulás összegét és a helyi bevételek közgazdasági szabályozóit állapította meg. a rendelkezésre álló pénz felhasználására csak néhány kötelező mutatót írt elő, például azt, hogy mekkora az az összeg, amelyet lakások, közútvévek, középiskolai tantermek, kórházak létesítésére feltétlenül fel kell használniok.

Lakásépítésre

----- a fentiek alapján 3 544 millió forintot költenek 1968-ban a tanácsok. ez azt jelenti, hogy a körülbelül 20 000 állami erőből épülő lakásból a tanácsok mintegy 14 000-et építenek.

miskolcon a napokban kezdtek meg a győri kapu környéki lakótelep építését, hogy 1970 végéig 1 190 lakást adjanak át, a telephez tartozó gyermekintézményekkel együtt. az építkezéshez ez év végétől a miskolci házépítő kombinát szolgáltatja a falpaneleket, ebből épül például egy 220 méter hosszú, 9 emeletes szalagház. itt emelik majd a város legmagasabb épületét is, egy 20 emeletes lakóházat. debrecenben viszont 25 emeletes ház épül. ebben a városban ugyanis szintén nagyszabású lakás-program indult, a petőfi téren már az idén átadják az első épületeket, s az év végéig 505 új lakásba költözhetnek be a lakók. veszprémben új városközpont van kialakulóban. a város belterületének egy részén már le is bontották a régi épületeket és többéves program szerint építik ki az ugynevezett cserhát lakótelepet. veszprém megyében egyébként az idén 577 lakás építését fejezik be, s ennek csaknem fele a megyeszékhelyet gazdagítja.

budapesten a kacsón pongrác uti, az egressy téri és a hámán kató utcai lakótelep építését fejezik be az idén.

/folyt. köv./

8.10/11

- 9 -

se
gy. 80

bb. 13. /husz-huszonötmeletes.... 1. folyt./ gy

a vízellátás és a csatornázás

javítására a tanácsok 556 millió forintot irányoztak elő 1968-ra. összesen 118 000 köbméterrel növelik a napi víztermelést. csongrád például az idén első ízben kap nagynyomású vizet, ennek feltételeként csaknem 40 millió forintos beruházással épül az új víz- és csatorna-mű. a központi víztároló már kész, épül az ezer köbméteres víztorony és az év végén megkezdődik a vízszolgáltatás.

pécsett márciusban megkezdik a város déli főgyűjtő szennyvízcsatornájának építését. ez egyrészt a szénbányászok mesze-si lakótelepének fejlesztését szolgálja, másrészt egy új négy-ötezer lakásos városnegyedre is kiszolgál majd.

a tanácsok országosan 458 kilométer vízvezeték-hálózatot, 192 kilométer csatornahálózatot, s összesen napi 31 000 köbméter teljesítményű szennyvíztisztító berendezést helyeznek üzembe az idén.

középiskolák és műhelytermek

Létesítésére 165 millió forintot szánnak, körülbelül 150 új középiskolai tanterem és 60 műhelyterem építése fejeződik be. az ország legszűfoltabb iskolái jelenleg dunaujvárosban működnek, egy-egy tanteremben 70-en, 80-an is tanulnak. ezért három év alatt 41 új tantermet építenek, ebből az idén befejezik egy nyolctantermes általános iskola építését, jövőre pedig 13 tantermes szakközépiskolát adnak át. segítenek az esztergomi középiskolák zsűfoltóságán is azzal, hogy dorogon 12 tantermes gimnázium épül, így a környékbeli falvakból nemsokára idejárhatnak majd a diákok. az új tanterem tiszafüreden elkészül a 10 tantermes gimnázium, zalaegerszeg pedig építőipari szakközépiskolával és kollégiummal gyarapszik.

a kórházak befogadóképessége;

tovább növekszik, ennek beruházásaira 296 millió forintot költenek az idén a tanácsok. dombóvárott például 452 ágyas kórház és sztk rendelőintézet épül, amely nemcsak a járás, hanem a környező baranya és somogy megyei községek betegeit is el tudja majd látni. a kórház már tető alatt van, az építkezés azonban a tervezettnél valamivel lassabban halad és az átadásra valószínűleg csak 1969 első felében kerül sor.

/folyt. köv./

bb. 13. / husz huszonötmeletes.... 2. folyt./ gy

viszont meg az idén átadják somogy megye legnagyobb járási egészségügyi intézményét, a 400 ágyas siófoki kórházat, és a szomszédságában épülő rendelőintézetet. a befejező munkák gyors elvégzésére a megyei tanács saját fejlesztési alapjából 33 millió forintot költ.

az ország legkorszerűbb vérellátó központja szombathelyen épül, s április 30-án adják át rendeltetésének. modern gépekkel, műszerekkel szerelik fel, így a speciális új vérkészítményeket is elő tudja állítani. laboratóriumi egész sor kórház és rendelőintézet diagnosztikai munkáját segíti. falai között gyakorolnak majd a pécsi orvostudományi egyetem medikusai, itt szervezik meg a nyugat-dunántúli gyakorló orvosok tranzfúziós továbbképzését is./mti/

bb. 14. Lengyel rendező Lengyel darabok bemutatóját készíti elő debrecenben

vid-fm/tné/ká/gy/La

1968. március 4.

marek okopinski állami-díjas lengyel rendező debrecenben dolgozik: a csokonai színház megnívására meghívott rendezőként két lengyel egyfelvonásos bemutatóját készíti elő. slawomir mrozek világhírű lengyel színpadi szerző két művét viszik színre a debreceni kamaraszínházban - a „bűbájos éj”, és az „ohey peter mártíromsága”, című egyfelvonásos darabokat.

marek okopinski először rendez darabot magyarországon és mint elmondta, elégedett azzal a munkalehetőséggel, amelyet a csokonai színház nyújtott számára. elismeréssel nyilatkozott a színészek munkájáról és a két mrozek-darabra készített díszletekről. a debreceni kamaraszínház március 8-án mutatja be a „bűbájos éj”, és az „ohey peter mártíromsága”, című darabokat./mti/

8.50/il

KE
9.00

bb. 15. tízmillió forint értékű primőr a körös vidékéről

vid-kz/sk/ká/gy/La

1968. március 4.

a körös vidék primőrzöltség termelő körzeteiben - gyulán, méhkeréken, medgyesegyházán és másutt - a termelőszövetkezetek és a háztáji gazdaságok valóságos „fólia városokat”, alakítottak ki. a kollektív gazdaságokban 80 000 négyzetméternyi területen védi a műanyag a zöldellő palántákat. csupán karalábéból félmilliót ültettek fólia alá. a háztáji gazdaságok - ahol elsősorban uborka-, paprika- és salátatermesztésre rendezkedtek be - 50 000 négyzetmétert borítottak műanyagcsatornákkal. a tavaszi „vitaminszüret”, mintegy 10 millió forint bevételt ad a körös vidék háztáji gazdaságainak. ennek felét szerződéses úton értékesítik, a többit maguk viszik piacra.
/mti/

bb. 16. csak a raktárajtókat kell kinyitni...

a vid-szf/tné/ká/gy/La

1968. március 4.

nyolc-tíz millió forintos állandó raktárkészlettel rendelkezik az idén a pápai elekthermax gyár. elsősorban a legkeresettebb termékekből, a villanyvasalókból, a fűzőlapokból és a hőszigetelőkből tartalékolnak nagyobb mennyiséget, hogy a külkereskedelem rendeléseinek bármikor eleget tehessenek. a transelektro-val kialakított bizományi értékesítési forma egyik lényeges vonása ugyanis éppen az igényekhez való gyors alkalmazkodás és a gyártó cég feltétlen megbízhatósága, gyors, pontos szállításai. amikor megérkezik a megrendelés papára, jóformán csak a raktárajtókat kell kinyitni, máris indulhat az összeválogatott, gondosan csomagolt szállítmány.

az első ilyen, raktárról indított tétel már el is hagyta a gyárat. holland és görög megrendelésre háromezer vv-2-es villanyvasalót adott soronkívül a tartalékkészletből a pápai üzem. /mti/

9.18/11

- 12 -

mti
zs

bb. 25. apró antal hazaérkezett moszkvából

t sl/tné/gy/cz

1968. március 4.

antal
apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese vasárnap a késő esti órákban hazaérkezett moszkvából, ahol részt vett a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság ülésén és a kgst végrehajtó bizottságának 33. ülésén.

fogadására a keleti-pályaudvaron megjelent dr. trautmann rezső építésügyi és városfejlesztési miniszter, dr. gál tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője és f. j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete./mti/

bb. 19. burgonya üvegfalú kombájszinben

vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. március 4.

több mint 100 vagon vetőburgonya „melegszik”, a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezet központjában. mintegy 800 holdon termelnek burgonyát az idén, s az összes gumót előcsiráztatva rakják a földbe. e célra két nagy kombájszínüket alkalmazták át, a színeket a jól ismert és a kertészetekben használatos melegágyi ablakokkal körülzárták, s nagyteljesítményű olajtűzelésű kazánnal fűtenek bennük./mti/

bb. 20. korszerű állategészségügyi állomás épül nagykanizsán

vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. március 4.

zala megye déli része állategészségügyének ellátására hárommillió forintos költséggel korszerű egészségügyi állomást építenek nagykanizsán. az állomás területén 14 állat elhelyezésére és gyógykezelésére alkalmas kórház és korszerű laboratórium lesz. a laboratórium a serológiai, a bakteriológiai, az élelmiszerhigiéniai és a parazitológiai vizsgálatokat is ellátja. itt áll munkába az első méhészeti-halászati szakállatorvos. az állategészségügyi állomás még ebben az évben megkezdí működését./mti/

9.40/gy

- 13 -

1/16

bb. 17. vágóhid a hortobágyon

a vid-kz/sk/ká/gy/La

1968. március 4.

ebben az esztendőben már vágóhidja is lesz a hortobágyi állami gazdaságnak. a több mint 70 000 holdas nagyüzem központjában, a csárdától nem messze, 1,2 millió forintos beruházással építik meg a hűtőkamrás új létesítményt. a „nyersanyagot”, az óriási gazdaság különböző kerületei küldik, s innen szállítanak húst a környékbeli nagy városokba. egerben speciális birka-hus boltot is nyit a hortobágyi állami gazdaság, s a pusztai vágóhidról látják el friss áruval. a vágóhidnak a birka adja majd a legtöbb munkát. egész esztendőben vágna és folyamatosan küldenek bárány-, illetve birka-hust a vásárlóknak. a hortobágyi szarvasmarha- és sertéstelepekről is nagy számú állatot hajtanak majd a helyben megépülő vágóhidra.
/mtl/

..

bb. 18. kézi lapátolás helyett kőmarkológép - üzemszerűen termel a korszerűsített sümegi kőbánya

a vid-szf/tné/ká/gy/La

1968. március 4.

a közép-dunántúli kőbánya vállalat teljesen gépesített, modernizált bányájában, a sümegiben megkezdtek az üzemszerű termelést. a bányát nagy költséggel korszerűsítették. a sarvalyi hegyen működő üzemben robbantással mozgatják meg a bazalt falat, majd az ujonnan beállított, napi 400 köbméteres teljesítményű markoló géppel dőmperekbe rakják a lerobbantott kőtömböket. a szállító járművek ezután az ugyancsak új törőgépekhez fuvarozzák az utéplőanyagot. itt műszakonként 500 tonna követ dolgoznak fel. a törőgépek háromfajta szemcsenagyságu követ állítanak elő.

korábban kézzel rakták csillékbe a bazaltdarabokat. a fizikai munka gépesítésével most nemcsak megkönnyítették a bányászok dolgát, hanem jelentősen növelték a teljesítményt is. a mérnökök szerint 60-70 százalékkal több követ adhat a sümegi üzem: évi kapacitása eléri a 120 ezer tonnát. jövőre még tovább növelik a teljesítményt./mtl/

- 14 -

9.55/il

11/2
/600

bb. 21. kombináltá fejlesztik a komáromi Lenfonógyárat - száraz gépes szövődét rendeznek be

b vid-szf/tné/ká/gy/La

1968. március 4.

az utóbbi évtizedek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy bármennyire kedveltek is a műszálas textiliák, nem szorítják ki a természetes szálakat. a kevert alapanyagú textiliák kereslete viszont annál inkább növekszik. ez a helyzet a Len és a műszál kombinációjával is. a növekvő keresletet azonban már csak a Lenipar kapacitásának a bővítésével lehet ellátni. a Lenfonó és szövőipari vállalat öt üzeme közül a legkedvezőbb fejlesztési lehetősége a komárominak van. a bővítéshez elegendő terület áll rendelkezésére, az üzem közvetlen szomszédságában működik a legkorszerűbb hazai rostkikészítő telep és a város, valamint a környező községek elegendő munkaerőt adnak.

a bővítést még ez év nyarán megkezdik. a tervek szerint 1972-ig mintegy 60-80 millió forintot költenek a komáromi üzemre. bővítik a régi fonodát, új száraz fonodát szerelnek fel, s az átszervezés során felszabaduló egyik üzemszobában műszálal kevert fonal gyártására rendezkednek be. összességében csaknem 50 százalékkal emelkedik a fonókapacitás. a textilgyárat ma már országszerte az a törekvés jellemzi, hogy saját készítésű fonalaik minél nagyobb részét dolgozzák fel saját szövődéjükben. az új gazdasági mechanizmusban ugyanis így jobban, nagyobb nyereséggel tudják értékesíteni termékeiket. ezért a komáromi üzem kombináltá fejlesztik. a jelenleg ugyyszólván csak tanműhelynek számító husz gépes szövődét 1972-ig százgépes tekintélyes kapacitású üzemmé nagyobbítják. mire a beruházást befejezik, évente hárommillió négyzetméter szövött árut készítenek majd itt.

1972-től negyven százalékkal több - tulnyomórészt női - munkaerőre lesz szüksége a gyárnak. elsősorban a szomszédos almásfüzitői és szőnyi lakótelepről számítanak asszonyok látogatására, de kibővítik a gyár fonó-szövő szakmunkás iskoláját is. ide főként az idén megnyíló komáromi gyermekváros lakóit várják./mtl/

..

10.15/il

11/2
/600

- 15 -

bb. 23. közös kísérletek, közös vállalkozások - magasabbrendű partneri viszony a baranyai szövetkezetek és vállalatok között

b vid kz/sk/káil la

1968. március 4.

a gazdaságirányítás új rendszerében alapvetően megváltozott a viszony a termelészövetkezetek és az értékesítő, feldolgozó vállalatok között: egyenlő jogú partnerekként szerződnek és kereskednek egymással. Baranyában egy lépéssel már ennél is tovább jutottak - magasabbrendű partneri viszonyt alakítottak ki a szövetkezetek és vállalatok. felismerték ugyanis, hogy nemcsak az értékesítés vonatkozásában vannak egymásra utalva, hanem érdekeltek a termelés fejlesztésében, a termékek választékának bővítésében is. ennek megfelelően mind több termelészövetkezet indít közös kísérleteket, vizsgálatokat és alakít közös vállalkozásokat a velük kapcsolatban álló vállalatokkal - természetesen az arányos kockázatvállalás és nyereségelosztás elve alapján.

a gabonafelvásárló vállalat például, amely takarmánykeverékek gyártásával is foglalkozik, a lippói termelészövetkezettel együtt vizsgálatot kezdett a baromfitápok hatékonyságának növelésére. eddigi kísérleteik igen biztatóak: minden felnevelt csirkénél 20 deka tápot takarítottak meg. most újabb négy közös gazdasággal állapodott meg a vállalat új baromfi- és sertéstápok bevezetésében. a vállalat teljes etetési technológiát és szaktanácsadót bocsát a termelészövetkezetek rendelkezésére, s ennek fejében a megtakarított összeg 10 százalékát kapja. a zöltségértékesítéssel foglalkozó mék a peltérdei és a szederkényi termelészövetkezetekkel alakított közös vállalkozást a korai zöldáru mennyiségének és választékának növelésére. a mék adja a primőrhajtathoz szükséges fóliát és a termelést segítő szaktanácsadót, s garantálja a fóliával borított területen a holdankénti 300 000 forintos bevételt. ennek fejében lekötötte az egész árumennyiséget és a terv teljesítése esetén megkapja a bevétel 10 százalékát, illetve a garantált összeg felüli bevétel 20 százalékát. /mti/

- 16 -

10.25/11

Wz
1080

bb. 22. kilencven forintos napi kereset hódmezővásárhely tizenkét termelészövetkezetében

a vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. március 4.

elkészült a legnagyobb határu délalföldi város - hódmezővásárhely - közös gazdaságainak zárszámadási mérlege. a 12 szövetkezet 1967-ben több mint 200 millió forint értékű árut értékesített. búzából 300 vagonnal termeltek többet a tervezettnél. cukorrépából 236 mázsás, kenderből 45 mázsás holdankénti rekordhozamot értek el. egy munkaegység értéke átlagosan 40 forint, az egy munkanapra járó átlagjövedelem pedig 90 forint fölé emelkedett. az öt legjobb szövetkezetben az utóbbi összeg meghaladja a 100 forintot. ez a magyarázata annak, hogy a zárszámadáson csoportosan kérték felvételüket azok a fiatalok, akik eddig csak időnként jártak ki a közös földekre dolgozni. egyedül a marx termelészövetkezetben több mint 100 új tag kérte felvételét. a többi gazdaság általában 30-40 belépővel gyarapodott. /mti/

bb. 24. „táncoló”, szőlősorok - lengőtámas szőlőművelés a balaton partján

a vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. március 4.

a mihályházi béke termelészövetkezet bevezette pásztor mihálynak, az építéstudományi intézet nyugalmazott főmérnökének a találmányát, a lengőtámas szőlőművelést. a módszer lényege, hogy a kordonszerűen művelt szőlősorok beton oszlopait nem ássák szilárdan a földbe, hanem beton lapokra állítják. a dróthuzalokat csak a két szélén rögzítik: középen átburjatják az oszlopokon. az így kialakított támszerkezettel valószínűleg „táncolnak”, a szőlősorok. a mozgó támsorok követik a szél mozgását, teher- és viharbíró-képességben felülmúlják a rögzített oszlopok erejét és tartósságát. a lengő soros támsoroknál nem okoz gondot a gépek alkalmazása sem, kisebb a kár és a napfényt is jobban értékesíti a szőlő lombfelülete.

a számítások szerint a lengősoros támsorok költsége holdanként 4 000 - 5 000 forinttal olcsóbb, mint a lens-moser művelésnél.

/folyt. köv./

- 17 -

10.43/11

Wz
1080

bb. 23. közös kísérletek, közös vállalkozások - magasabbrendű partneri viszony a baranyai szövetkezetek és vállalatok között

b vid kz/sk/káll la

1968. március 4.

a gazdaságirányítás új rendszerében alapvetően megváltozott a viszony a termelészövetkezetek és az értékesítő, feldolgozó vállalatok között: egyenlő jogú partnerekként szerződnek és kereskednek egymással. Baranyában egy lépéssel már ennél is tovább jutottak - magasabbrendű partneri viszonyt alakítottak ki a szövetkezetek és vállalatok felismerték ugyanis, hogy nemcsak az értékesítés vonatkozásában vannak egymásra utalva, hanem érdekeltek a termelés fejlesztésében, a termékek választékának bővítésében is. ennek megfelelően mind több termelészövetkezet indít közös kísérleteket, vizsgálatokat és alakít közös vállalkozásokat a velük kapcsolatban álló vállalatokkal - természetesen az arányos kockázatvállalás és nyereségelosztás elve alapján.

a gabonafelvásárló vállalat például, amely takarmánykeverékek gyártásával is foglalkozik, a lippói termelészövetkezettel együtt vizsgálatot kezdett a baromfitápok hatékonyságának növelésére. eddigi kísérleteik igen biztatóak: minden felnevelt csirkénél 20 deka tápot takarítottak meg a vállalat új baromfi- és sertéstápok bevezetésében. a vállalat teljes etetési technológiát és szaktanácsadót bocsát a termelészövetkezetek rendelkezésére, s ennek fejében a megtakarított összeg 10 százalékát kapja. a zöldségértékesítéssel foglalkozó mék a pellérdi és a szederkényi termelészövetkezetekkel alakított közös vállalkozást a korai zöldség mennyiségének és választékának növelésére. a mék adja a primőrhajtáshoz szükséges fóliát és a termelést segítő szaktanácsadót, s garantálja a fóliával borított területen a holdankénti 300 000 forintos bevételt. ennek fejében lekötötte az egész árumennyiséget és a terv teljesítése esetén megkapja a bevétel 10 százalékát, illetve a garantált összeg felüli bevétel 20 százalékát. /mti/

- 16 -

10.25/11

KZ
1968

bb. 22. kilencven forintos napi kereset hódmezővásárhely tizenkét termelészövetkezetében

a vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. március 4.

elkészült a legnagyobb határu délalföldi város - hódmezővásárhely - közös gazdaságainak zárszámadási mérlege. a 12 szövetkezet 1967-ben több mint 200 millió forint értékű árut értékesített. ebből 300 vagonnal termeltek többet a tervezettnél. cukorrépából 236 mázsás, kenderből 45 mázsás holdankénti rekordhozamot értek el. egy munkaegység értéke átlagosan 40 forintra, az egy munkanapra járó átlagjövedelem pedig 90 forint fölé emelkedett. az öt legjobb szövetkezetben az utóbbi összeg meghaladja a 100 forintot. ez a magyarázata annak, hogy a zárszámadáson csoportosan kérték felvételüket azok a fiatalok, akik eddig csak időnként jártak ki a közös földekre dolgozni. egyedül a marx termelészövetkezetben több mint 100 új tag kérte felvételét. a többi gazdaság általában 30-40 belépővel gyarapodott./mti/

...

bb. 24. „táncoló”, szőlősorok - lengőtámas szőlőművelés a balaton partján

a vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. március 4.

a mihályházi béke termelészövetkezet bevezette pásztor Mihálynak, az építéstudományi intézet nyugalmazott főmérnökének a találmányát, a lengőtámas szőlőművelést. a módszer lényege, hogy a kordonszerűen művelt szőlősorok beton oszlopait nem ássák szilárdan a földbe, hanem beton lapokra állítják. a dróthuzalokat csak a két szélen rögzítik: középen átbujtatják az oszlopokon. az így kialakított támszerkezettel valószínűleg „táncolnak”, a szőlősorok a mozgó támsorok követik a szél mozgását, teher- és viharbíró-képességben felülmúlják a rögzített oszlopok erejét és tartósságát. a lengő soros támsoroknál nem okoz gondot a gépek alkalmazása sem, kisebb a kár és a napfényt is jobban értékesíti a szőlő lombfelülete.

a számítások szerint a lengősoros támsorok költsége holdanként 4 000 - 5 000 forinttal olcsóbb, mint a lens-moser művelésnél.

/folyt. köv./

- 17 -

10.43/11

KZ
1968

bb. 24. /,,táncoló,,.... folyt./ gy

a minályházi béke termelőszövetkezet hétholdas balatonparti szőlőben próbálta ki az új módszert, s rövidesen 100 holdas csemegeszőlő táblát telepít be ilyen támrendszerrel. a szövetkezet sikereire felfigyelt a látatlan vasbetongyár és megszületett a kölcsönösen hasznos megállapodás a találmány elterjesztésére és országos hasznosítására. bács-kiskun és heves megyei szőlészei is tanulmányozták a módszert. az eddigi bejelentések szerint országosan mintegy 30 000 holdon szeretnék alkalmazni a lengő tápokot./mtl/

..

bb. 26. a konzultatív találkozó folytatja munkáját

gy/cz

1968. március 4.

a kommunista és munkáspártok konzultatív találkozásának résztvevői egynapos pihenő után hétfőn reggel folytatták munkájukat.

a szombaton délutáni ülésen - amint jelentettük - a szudáni, a svájci és a martinique-i pártok küldöttei is felszólaltak.

mustafa ibrahim, a szudáni kommunista párt központi bizottságának tagja:

pártunk úgy véli - mondta -, hogy a világ kommunista mozgalmának egysége olyan fontos tényező, amely nélkül a társadalmi fejlődés jelenkori folyamatában döntő szerepet játszó szocialista rendszer nem érheti el teljes hatékonyságát. ezt az egységet úgy érhetjük el, ha védelmezzük a marxizmus-leninizmus tisztaságát, tiszteletben tartjuk a pártok tapasztalatait és gyakorlatát és az imperializmus elleni harcban közös állásfoglalásra törekszünk. az imperialista ellenforradalom legyőzéséhez az antiimperialista front további megszilárdítására van szükség. éppen ezért pártunk amellett van, hogy még ebben az évben össze kell hívni a kommunista pártok világtanácskozását mindazon pártok részvételével, amelyek azon részt kívánnak venni.

/folyt. köv./

10.55/gy

106
1000

- 18 -

bb. 26. / a konzultatív.... 1. folyt./ gy

edgar woog, a svájci munkapárt főtitkára:

a svájci munkapárt támogatja a javaslatot - mondta edgar woog -, hogy a kommunista és munkáspártok tanácskozását még ebben az évben, moszkvában tartsák meg. a tanácskozás fő témája legyen: a nemzetközi munkásosztály egysége az imperializmus és a háború elleni harcban. a béke erői megnöttek, de a háborús uszítók elleni csata még nem fejeződött be. harcunkban a népek erejére támaszkodunk, az ellenfél erejét azonban nem szabad lebecsülnünk. éppen ezért az imperializmus és a háború elleni harcban a kommunista és munkáspártok egysége, a nemzetközi munkásosztály egysége és összeforrottsága fontosabb, mint valaha.

a küldöttség megköszönte a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának a találkozó kiváló előkészítését és lebonyolítását, valamint a küldöttségeket övező vendégszeretetet.

georges e. mauvois, a martiniquei kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára

a martiniquei kommunista párt küldötte kijelentette, hogy pártja szükségesnek tartja a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásának összehívását. ez a tanácskozás, amely egyetlen pártot sem zárna ki és ítélne el, elősegítené a pártok egységének erősítését az imperializmus elleni küzdelemben.

a felszólaló örömmel állapította meg, hogy a jelenlegi konzultatív találkozó teljes mértékben demokratikus feltételek között tanácskozik. javasolta, hogy ugyanilyen demokratikus gyakorlat uralkodjék a kommunista és munkáspártok jövőbeni nemzetközi tanácskozásának előkészítése és lebonyolítása során is.

a hétfőn reggel kezdődött ülésen elsőnek anna liisa hyvönen, a finn kommunista párt politikai bizottságának tagja elnökölt.

/folyt. köv./

11.10/gy

- 19 -

106
1000

bb. 27. közlekedési balesetek

1 fe/lk/il cz

1968. március 4.

a hét végén a hirtelen téliesre fordult idő következtében a sikos, nedves utakon ismét sok közlekedési baleset történt. a rendőrségi krónika 55 közúti balesetről számol be. halálos áldozat nem volt, de ugyanakkor 118-en súlyosan megsérültek.

egy mozgó 6-os jelzésű villamosra ugrott fel a szent istván körút és a néphadsereg utca kereszteződésében tölgyesi lászló 19 éves segédmunkás. a lépcsőkről visszaesett és súlyosan megsérült, kórházba szállították.

dobai Márta 9 éves iskolai tanuló figyelmetlenül átszaladt az uttesten a 11. kerületben a fehérvári ut és a hauszmann alajos utca kereszteződésében és egy személygépkocsi elütötte. a kislányt súlyos sérüléssel szállították a madarász utcai kórházba.

antoni sándor, 42 éves gépkocsivezető érdeparkváros-1 lakos tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget a 8. kerületben a kerépesi ut és a dózsa györgy ut kereszteződésében és járművel ütközött egy 44-es autóbusszal, amely egy 19/a jelzésű busznak ütközött. a 44-es busz vezetője és két utasa, a 19/a jelzésű busz öt utasa könnyebben megsérült, mindannyiukat kórházba szállították. antoni sándor ellen eljárás indult./mti/

--

bb. 29. traktorosok halálos balesete

1 fe/lk/il cz

1968. március 4.

kisnémedi községben a lajoshegyi dűlőben papp andrás 40 éves traktoros a helyi zöld mező termelőszövetkezet traktorával műtrágyát szórt. a járművel a lejtős uton felborult és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

hasonló szerencsétlenség történt bogyszló község határában. hidas jános 33 éves traktoros az országos vízügyi igazgatóság traktorával a duna-töltésén járművel felborult és életét veszítette. mindkét halálos baleset ügyében vizsgálat indult./mti/

--

11.23/11

- 20 -

11.23
11.20

bb. 28. gázrobbanás történt

1 fe/lk/il cz

1968. március 4.

a 2. kerületben a budakeszi ut 57. szám alatti lakótelep 4-es épületének alagsori helyiségében. az ott dolgozó budai józsef 39 éves, láng ottó 33 éves csőszereelő, sulek józsef 55 éves mérnök, és kiss minályné 41 éves segédmunkás súlyosan megsérült. az anyagi kár is jelentős. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint az épület előtt végzett földmunka közben megsérült a gázvezeték, s a kiömlő gáz az épületbe szivárgott, s amikor budai józsef gyufát gyújtott, a gáz felrobbant. a baleset ügyében folytatják a vizsgálatot./mti/

--

bb. 30. a lakástűzénél életét veszítette

1 fe/lk/il cz

1968. március 4.

mezőtúron az árpád utca 7. szám alatti lakásban a kályhából kipattanó szikrától tüzet fogott a szoba berendezése és az teljesen leégett. a lakásban tartózkodó hagára mária 74 éves háztartásbeli olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt./mti/

--

bb. 31. leesett a daruszerelő-hidról

1 fe/lk/il cz

1968. március 4.

betok jános 27 éves lakatos a dunai vasmű hideghenger csarnokában a daruszerelő-hidon dolgozott, s munka közben 12 méter magasból a mélybe esett. a szerencsétlen ember olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt./mti/

--

11.30/11

- 21 -

11.30
11.20

bb. 32. egy évtizedes mérleg a társulati vízgazdálkodásról -
csaknem 50 új törpevízművet helyeznek üzembe az idén

i sb/j/ie/gy/cz

1968. március 4.

az országos vízügyi főigazgatóság elkészítette a vízgazdálkodási társulati mozgalom első évtizedének mérlegét. a társulatok - amelyek a helyi vízgazdálkodás közfeladatait látják el társadalmi úton - tíz év alatt az ország mezőgazdaságilag művelt területének csaknem háromnegyed részén, összesen 11,2 millió holdon végeztek vízrendezési, vízhasznosítási és talajvédelmi munkákat. ezenkívül 112 új törpevízművet építettek, amellyel 600 000 ember - a vízművekkel ellátott falusi lakosság fele - jutott vízvezetéki ivóvízhez.

az ország 109 vízgazdálkodási és 295 vízműtársulata - szemben a tavalyi 650 millióval - az idén több mint 800 millió forint értékű fejlesztési és karbantartási munkával segíti a hazai vízgazdálkodást. rendkívül jelentős ez a munka, amelylyel majdnem ugyanakkor termelési feladatot teljesítenek, mint az ország 12 nagy vízügyi igazgatósága együttevén. a jelenleg épülő 180 törpevízmű közül ebben az évben csaknem ötvenet helyeznek üzembe. a vízműépítés költségeinek több mint 80 százalékát maguk az érdekeltek fedezik, s nem egészen 20 százalék az állami hozzájárulás. a vízrendezési, a vízhasznosítási és a talajvédelmi fejlesztésre fordított kiadásoknak viszont már túlnyomó része, mintegy 70 százalékáa ered állami támogatásból. az idén a társulatok a vízügyi igazgatóságok nagy munkáival összehangoltan összesen 37 belvízöblözetben és 16 patak, illetve folyó völgyében végeznek jelentős vízrendezési és vízkármegeelőzési munkálatokat.

a vizitársulatok tervező és építő részlegei a közös érdekű társulati feladatokon túlmenően ebben az évben csaknem százmillió forint értékben, mintegy 500 000 holdon végeznek vízrendezést a mezőgazdasági nagyüzemek és főleg a vízkárral fenyegetett lakott területek tanácsainak megbízásából.

a társulatok ezekben a hetekben tartják a zárszámadó közgyűléseket. ezeken - a múlt évi munka értékelése mellett - az 1969-75-ig előirányzott hétéves távlati vízgazdálkodási terv részletes költségeit és a munkák ütemét is meghatározzák./mti/

13.00/gy

- 22 -

13.05/gy

bb. 33. időjárásjelentés

tné/gy/cz

1968. március 4.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn délben:
hideg idő

észak-európában az óceáni levegő egymást követő hullámai-
nak hatására erősen felhős, helyenként csapadékos, az évszak-
hoz képest enyhe az időjárás. szárazföldünk többi részén to-
vább tart az általában csendes, hideg idő. a legalacsonyabb
hőmérsékletű levegő közép-európa keleti része felett he-
lyezkedik fel. nagy magasságokig felnyúló, lassu örvénylő moz-
gása a cseh és kárpát-medencében, valamint nyugat-ukrajnában
többfelé havazást okoz. hazánkban vasárnap jobbra felhős volt
az idő. csak a tuszántul déli felén sütött huzamosabb ideig
4-6 órán át a nap. többfelé havazott. a hőmérséklet a kora dél-
utáni órákban általában 0- plusz 5, az északi határvidéken
csak mínusz 2- 0 fokig emelkedett. hétfőn hajnalra szeszé-
lyes területi eloszlásban 0, mínusz 10 fokig hűlt le a levegő.
a reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában 3 mil-
liméter alatt maradt, csak néhány helyen érte el a 4-7, budán
a 11 millimétert. hétfőn délelőtt a tiszántulon és az északke-
leti megyékben derült, száraz volt az idő, az ország többi ré-
szén felhős ég mellett többfelé havazott. 11 órakor mínusz 1-
plusz 2 fokot mértek. a dunántul és a duna-tisza közének északi
felét általában 2-5, a mátra magasabb helyeit 12-17 centimé-
ter vastag porhóréteg borítja. nagyhideghegyről 35 centi havat
jelentettek.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke mínusz
1- mínusz 4 fok volt, a sokévi átlagnál 4,9 fokkal alacso-
nyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 1 fok, a
tengerszintre átszámított légnyomás 768 mm, alig változik.

várható időjárás kedd estig: változóan felhős, párá-
s, a reggeli órákban többfelé ködös idő. helyenként, főleg az
ország nyugati felén még kisebb havazások. a gyenge, válto-
zó irányú szél fokozatosan megélnkül és északnyugati fordul.
az évszakhoz képest hideg idő tovább tart. várható legala-
csonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 2- mínusz 7
fok között, az összefüggő hótakaróval borított helyeken mi-
nusz 10 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 0-
plusz 5 fok között.

a duna vízállása budapestnél 299 centiméter./mti/

13.15/e

- 23 -

13.15/e

bb. 34. tizenötezer lakás földgázellátását készítik elő salgótarjánban - elsőnek a kohászat kapja meg a hajduszoboszlói gázt

a vid-szf/sk/ká/gy/cz

1968. március 4.

a város földgázellátásának programját vitatta meg hétfői ülésén salgótarján város tanácsának végrehajtó bizottsága.

gellérthegy gyula, a végrehajtó bizottság építészeti-közlekedési osztályának vezetője bejelentette, hogy az ózd-kis-terenyé-salgótarján közötti nagynyomású távvezeték 158 millió forintos beruházási programját jóváhagyták. az építéshez szükséges és csak külföldről beszerezhető varrat nélküli acélcsonvek is megérkeztek. az építés első szakaszában salgótarján ipari üzemeit, a másodikban, - 1969-ben kezdődik - a lakosságot látják el földgázzal, amely a hajduszoboszló-diósgyőr-ózdi távvezeték meghosszabbításával hajduszoboszlóról érkezik. az ipari üzemek közül elsőként már az év végén a salgótarjáni kohászati üzemek kap földgázt, a jövő év elejétől kezdve pedig valamennyi salgótarjáni gyár széntüzeléséről földgázhasználatra tér át.

a gázprogrammal kapcsolatban bejelentették, hogy a városi gázhálózat teljes kiépülése után 15 000 lakást látnak el földgázzal salgótarjánban./mti/

bb. 35. felvételi pályázatot hirdet

i tz/gg/ie/gy/cz

1968. március 4.

a szót felsőfoku munkavédelmi tanfolyama az 1968/69-es tanévre a szakmérnöki és szaktechnikai ágazatokra.

felvételre jelentkezhetnek a munkavédelem valamely ágában dolgozó szakemberek, műszaki vezetők és más műszaki képzettségű érdeklődők. mindkét tagozaton lesz budapesti és vidéki ágazat.

a jelentkezés határideje 1968 április 20. a szükséges nyomtatványok a szakszervezet megyei tanácsainak, illetve a szakszervezetek budapesti tanácsának munkavédelmi bizottságánál, valamint a felettes minisztériumoknál igényelhetők./mti/

13.25/gy

- 24 -

13.25/gy
13.25/gy

bb. 36. jól telet az apróvad állomány

i cs/tné/ie/il cz

1968. március 4.

a vadásztársaságoktól és az állami rezervátumokból érkezett jelentések szerint az apróvad állomány országszerte számottevő veszteség nélkül telett át, és általában kitűnő a kondíciója. a január közepétől február végéig tartott rendkívüli enyhe időjárás különösen a nyulállomány február közepén kezdődött első fialására volt kedvező. a legkorábbi „fészekaljok”, is jól fejlődnek, egy-egy nyulmama 2-5 fiókát szoptat. az év folyamán még két-három fialásra számítanak a vadgazdák. hasonlóképpen jó a fácán- és a fogolyállomány tél végi „indulása”, jó jel például hogy a fogolycsapatok már február második felében feloszlottak, párokra szakadtak./mti/

bb. 37. 2.4 milliós tagság, több mint tízezer tagértekezlete, közgyűlése - megkezdődtek a fogyasztási szövetkezetek mérlegmegállapító küldöttközgyűlései

i kf/kf/ie/il cz

1968. március 4.

a szövesz-hoz tartozó több mint háromezer szövetkezet - a fogyasztási és értékesítési - a takarékszövetkezetek, a szőlő és gyümölcs termelő és az egyéb szakszövetkezetek, valamint a mék-ek - egy részében megkezdődtek, és zömmel március elejétől április végéig zajlanak a mérleg megállapító küldöttközgyűlések, tagértekezletek. ezeken a tanácskozáson realizálják első ízben a szövetkezetek az új gazdasági mechanizmusból adódó jogait, lehetőségeiket.

a tagértekezleteken, a küldött közgyűléseken foglalkozik a tagság a rendező mérleggel, az induló vagyon megállapításával, felosztással a nyereséget, - igaz még csak a régi elvek szerint, mert a jövedelem szabályozás új rendje csak az idei eredmények felosztásakor érvényesül - , döntenek a nyereségnek a fejlesztésre fordítandó részéről. az eddigieknél felelősségteljesebb a szövetkezeti tagság munkája, hiszen ideit tevékenységüket már nem szabályozzák központilag, nem kötelezi őket a tervlebonás, hanem maguk alakítanak ki megfelelő programot a helyi és a körzeti ellátásra, szabják meg a felvásárlási, a termelés- és a szolgáltatási feladatokat a tagság, a vidéki lakosság igényeinek kielégítése érdekében.

/folyt.köv./

- 25 -

13.30/il

13.30/il

bb. 37. / 2.4 milliós tagság ... folyt./ il

a következő két hónapban több mint tízezer szövetkezeti gyűlést tartanak, amelyeken a mintegy 2.4 milliós tagságot érintő gazdasági és társadalmi kérdésekben döntenek. a tanácskozások méreteire jellemző: az alapszabály szerint több mint 1.2 millió szövetkezeti tag személyes részvétele szükséges ahhoz, hogy érvényes határozatokat hozhassanak./mti/

bb. 38. tavasz a mecsektől délre - ezres madársapátok pécs környékén

a vid-kz/tné/ká/il cz

1968. március 4.

a mecsektől délre elterülő tájon, amelynek éghajlata eltér az ország többi részétől, továbbra is tavaszias maradt az időjárás. a mecsek ugyanis felfogta az északról érkező hideg légtömegeket. vasárnap délután mindössze fél óráig havazott és nyomban el is olvadt a hó. a tél és a tavasz „birkózásából”, tehát az utóbbi került ki győztesen. így hétfőn változatlanul ragyogó napsütés köszöntött erre a tájra. a szántóföldek még mozgalmasabbak is voltak, mint az előző héten, hiszen az időszerei tavaszi munkák - a vetés, a simitózás és a fejtrágyázás - most már nem tűnnek halasztást. az hogy a talaj felszíne éjszaka megfagyott, lehetővé tette, hogy azokon a táblákon is munkába állhassanak a gépek, ahol eddig süppedős volt a föld. több mint ezer traktor dolgozik már a határban, nagyobb részük nyújtott műszakban. a dél-baranyai primőr-kertészetek sem érezték meg különösebben az átmeneti lehülést. a monácsi „fóliaváros”, -ből, ahol mintegy félezer, fóliával borított ágyásban zöldellnek a primőrnövények, már szállítják a korai retekét és az áttelelő salátát, s virágzik a paradicsom, délről továbbra is nagy csapatokban érkeznek a madarak, itt vannak a seregélyek, a bibicék, a szalonkák és az örvös galambok. pécs közelében ezres seregélycsapatokat figyeltek meg a levegőben. a hazatérő madarak egyelőre a mecsek déli előterében telepedtek le, nyilván itt várják meg, amíg az ország északibb tájain is felmelegszik az idő./mti/

13.35/il

- 26 -

bb. 39. megkezdték a dinitrogénoxiddal töltött szifon patronok gyártását

a vid szf/tné/ká/il cz

1968. március 4.

új termékként dinitrogénoxiddal töltött szifonpatronok gyártását kezdték meg a répcelaki szénsavgyárban. az újfajta patronok a jászberényi hűtőgépgyár új gyártmányához a dinitrogénoxiddal működő habkészítő készülékhez szükségesek.

a habszifon készül a cukrásziparban, de a háztartásokban is jó szolgálatot tesz. a készülékben levő dinitrogénoxid az anyagot hosszú időre tartósítja is.

a habszifont eredetileg tejszínhab készítésére konstruálták, de jól használható tojás alapú ételhabok, habkrémek előállítására is. a szénsavgyár a dinitrogénoxiddal töltött szifonpatronokból az igényeknek megfelelően mintegy 200 ezer dobozzal szállít a kereskedelemnek./mti/

bb. 40. harmincegy új termelőszövetkezeti szocialista brigád a derecskei járásban

vid kz/sk/ká/il cz

1968. március 4.

derecskén, a járási művelődési ház nagytermében, hétfőn több mint 300 termelőszövetkezeti és tanácsi vezető részvételével értékelték a járás közös gazdaságainak 1967. évi versenyét. a vetélkedőben, mint elmondták, mintegy 5000 szövetkezeti gazda vett részt. a szocialista cím elnyeréséért 34 termelőszövetkezeti kollektíva versenyzett. a verseny élénjárói között 68 000 forint értékű tárgyjutalmat osztottak ki. a szocialista címért vetélkedő brigádok közül 31 kapta meg a kitüntető címet./mti/

13.40/e

- 27 -

bb 41. egy hónapra bezárt, új kiállításra készül a vendéglátóipari muzeum

1 kf/kf-lm 1e

1968. március 4.

hétfőn megkezdődött a vendéglátóipari muzeum első, másfél évig nyitvatartott kiállításának bontása. a magyar vendéglátás történetének „szemelvényei”, - dokumentumok, többszázéves vendéglátóipari eszközök, szerszámok - gondosan becsomagolva raktárba kerülnek.

a kiállítást másfél év alatt mintegy 33.000 látogató - köztük 9.000-10.000 külföldi vendég - kereste fel. ezenkívül több mint 20 000 látogatója volt a muzeum síófoki, miskolci és nyíregyházi időszakos kiállításának, valamint a budapesti étlap-történeti kiállításnak. a muzeum anyaga a másfél esztendő alatt több mint 12 000 tárggyal, mintegy 19 000 dokumentummal és fényképpel, 1 200 szakmai könyvvel és folyóirattal gazdagodott; mind ezek többségét a vállalatok, és a vendéglátó- és kereskedő-szakma „öregai”, a muzeum ügyét felkaroló szakemberek ajándékozták.

a muzeum egy hónapig tart zárva. ez idő alatt rendezik be az újabb kiállítást, amely az idegenforgalom és a vendéglátóipar fejlődését ismerteti./mti/

--

bb 42. ellopta lakásadója betétkönyvét - egyévi szabadságvesztésre ítélték

a vid fm/sk-lm ká

1968. március 4.

nagy győző 27 éves miskolci betanított munkás megfigyelte, hogy lakásadója hol tartja a pénzét, s azt óvatlan pillanatokban megdézsmálta. tudta azt is, hogy háziasszonyának betétkönyve van, s amikor már elköltözött, látogatóba visszament hozzá, s alkalmas időben, amikor volt lakásadója nem tartózkodott a szobában, a 25 500 forintos betétkönyvet ellopta. a pénzt azonban már nem tudta felvenni, mert a betétkönyvtulajdonos az esetet azonnal jelentette a postán.

a miskolci járásbíróóság nagy győzőt házközösségben és jogtalan behatolás útján elkövetett lopásért egyévi szabadságvesztésre ítélte és a közügyek gyakorlásától két évre eltiltotta./mti/

--

15.20/Lm

- 28 -

bb 45. népfront- és békeküldöttség utazott a vietnami demokratikus köztársaságba

t di hné szb sr

1968. március 4.

a vietnami demokratikus köztársaság hazafias arcovalának és béketanácsának meghívására hétfőn hanoi-ba utazott a hazafias népfront és az országos béketanács delegációja. a küldöttség vezetője sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára, a hazafias népfront országos tanácsának osztályvezetője, tagjai: kende istván, az országos béketanács tagja és izsáki mihály, a hazafias népfront komárom megyei bizottságának titkára, a ferihegyi repülőtéren bugár jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárhelyettese, harmati sándor és pethő tibor, az országos béketanács alelnökei, valamint a hazafias népfront és a külügyminisztérium munkatársai bucsúztatták a delegációt. jelen volt hoang luong, a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete és dinh ba thi, a délvietnami nemzeti felszabadítási front budapesti állandó képviselőjének vezetője is.

sebestyén nándorné elutazása előtt nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának. hangsúlyozta:

- nagy öröm és megtiszteltetés számunkra, hogy a hazafias népfront és a magyar békemozgalom követeként ellátogathatunk a harcoló vietnam földjére. ha rövid időre is, ott lenetünk az amerikai imperialistákkal vívott küzdelem első vonalában, s megoszthatjuk távoli testvéreinkkel gondjaikat, örömeiket.

- magunkkal visszük a magyar városok és falvak lakóinak szolidaritási üzenetét. megbízatásunkhoz hiven elmondjuk barátainknak: csodáljuk és tiszteljük hősiességüket, bátorságukat, nagyszerű helytállásukat. sikereik megdobogtatják szívünket, mert a szabadságukat, függetlenségüket védelemező hazafiak nemcsak nemzeti jogaikért, céljaikért, hanem a társadalmi haladás ügyéért, a szocializmus nemes eszméiért is harcolnak. az egyesült államok barbár vietnami agressziója nemcsak vietnam, délkelet-ázsia, hanem az egész világ békéjét is fenyegeti. beárnyékolja a nemzetközi kapcsolatok légkörét és a nukleáris katasztrófa kirobbanásának veszélyével fenyegeti az emberiséget. korunkban egyetlen becsületes, józan gondolkodású, tiszta lelkiismeretű ember sem nézheti tétlenül a gátlást, mert földünkön a béke egy és oszthatatlan. bárhol lobbanjon is fel a háboru lángja, fennáll a veszély, hogy más országokra, földrészekre is áttérjed a tűzvész.

/folyt.köv./

16.15/szb

-29-

bb 45. /népfront-... 1. folyt./-szb

- átadjuk majd hanoi, haiphong hős védőinek, a vietnami demokratikus köztársaság valamennyi városa és községe lakóinak népünk testvéri üdvözlését. beszámolunk, hogy mely meggyőződéssel és szilárd következetességgel támogatjuk igazságos harcukat, s készen állunk, hogy erőnkhez mérten a jövőben is minden segítséget megadjunk az imperialista agresszorok leküzdéséhez. látogatásunk napjaiban érkezik meg a vietnami demokratikus köztársaságba az országos béke tanács „egy iskolát, egy kórházat vietnamnak!”, akciója eredményeként összegyűlt több mint 24 millió forintból vásárolt 340 ágyas kórház, az 5 millió forint értékű iskolai felszerelés, valamint a betegek, a sebesültek gyógyítására szánt nagymennyiségű gyógyszer.

- küldöttségünk ezenkívül ajándékot visz egy hanoi környéki miliciának, tudományos intézménynek és gyermekintézménynek is. reméljük, hogy a népünk proletárinternacionalizmusát bizonyító csomagokat személyesen adhatjuk át testvéreinknek.

- látogatásunkat arra is felhasználjuk, hogy a vietnami demokratikus köztársaság hazafias arcvonalának és a délvietnami nemzeti felszabadítási frontnak átadjuk a hazafias népfront iv. kongresszusára szóló meghívásunkat. szeretnénk, ha a testvérnép képviselői az idén tavasszal újra ellátogatnának magyarországra és részt vennének hagyományos tavaszi békedemonstrációnk, a májusi békehónap szolidaritási gyűlésein, megmozdulásain, mondotta befejezésül sebestyén nándorné. /mti/

--

bb 43. kisz-esküvő a nagyszülők aranylakodalmán

vid fm/sk szb ká

1968. március 4.

ritka családi esemény történt hajduszoboszlón. idős gorszán károly és felesége aranylakodalmát ünnepelte, s ugyanakkor tartották az unoka, ifjú gorszán károly kisz-fiatal esküvőjét is. az ünnepséget a városi pártbizottság nagytermében rendezték meg és itt köszöntötték a nagyszülőket is. /mti/

--

16.10/Lm

- 30 -

de

bb 44. bolyai jános emlékest - természettudományos hét egerben
vid fm/sk-lm ká

1968. március 4.

a magyar orvosok és természetvizsgálók 1868-ban egerben tartották 13. nagygyűlésüket. a 100. évforduló tiszteletére hétfőn - a tit rendezésében - természettudományos hét kezdődött egerben, a megyei művelődési házban. a rendezvények részvevői megismerkednek a tudományok legújabb vívmányaival; többek között az űrhajózás biológiai problémáiról, a radioaktív izotópok ipari alkalmazásáról, a mélytengerek élővilágáról, a földi élet kozmikus hátteréről hallhatnak előadást. kiállítás nyílik fizikai tan-szerekből, a természet világáról, „természeti kis-plasztikák”, -ból. az egyhetes tudományos program keretében egerben tartja ülését a tit fizikai, kémiai, matematikai, valamint csillagászati-űrhajózási országos választmánya.

a tudományos hét nyitányaként hétfőn bolyai-estet rendeztek. bolyai jános, a nagy magyar matematikus munkásságát dr. pelle béla tanszékvezető, főiskolai docens és dr. rapcsák andrás akadémiai levelező tag méltatta. /mti/

--

bb 47. megkezdtek a gépek szerelését a székesfehérvári szélesszalag hengerműben

a vid-szf/tnéa-lm ká

1968. március 4.

a székesfehérvári könnyűféműben a 22-es építőipari vállalat elkészítette az épülő szélesszalag hengermű első óriási gépalapjait. az első gépalapokba körülbelül 15 000 köbméter betont dolgoztak be.

hétfőn a tervezők, beruházók és a szerelő vállalat képviselői a szovjet szakértőkkel együtt megkezdtek a gépalapok műszaki átvételét. ezzel egyidejűleg elkezdődött a gépszerelés. a gyár- és gépszerelő vállalat dolgozóinak létszámát 150-re növelték. első nagy feladatuk az egyik 140 tonnás hengerállvány helyszínre vitele. a monstre állványt előbb csörlőkkel megfordították, majd az alapokra ideiglenes „vashidat”, szereltek. ezen görgetik majd helyére a csaknem 50 méter távolságra levő alaphoz a hengerállványt. a rendkívül nehéz feladatnak végrehajtása körülbelül két hetet vesz igénybe.

a szovjetunióból érkezett gépeket folyamatosan tisztogatják és zsirtalanítják. a gépek 98-99 százaléka ugyanis már a könnyűféműben van. a villamos berendezések hozzávetőleg a 40 százaléka érkezett már meg a szovjetunióból. előszerelésüket a villamos automatika tervező és szerelő vállalat szakmunkásai márciusban megkezdik. /mti/

--

16.12/Lm

- 31 -

de

bb 46. áprilisban megkezdik szegeden az akadémia biológiai kutatótelepének építkezését

t ms/gg-lm sr

1968. március 4.

hétfőn a magyar tudományos akadémián tájékoztatták az újságrókat a csaknem negyedmilliárdos beruházással szegeden épülő biológiai kutató telepről. szentágotyay jános akadémikus, a biológiai tudományok osztályának titkára bevezetőjében elmondta, hogy a gazdasági bizottság február 28-án jóváhagyta az akadémia beruházási javaslatát. ezután straub f. brunó akadémikus, a magyar tudományos akadémia alelnöke, aki személyesen irányította az előkészítő munkákat, ismertette a tervezett beruházás volumenét és jelenettségét.

- a magyar biológiai kutatás centruma - mondotta - az ujszegedi parkhoz csatlakozó területen épül. az első kapavágást április 2-án teszik meg és 1973-ban már teljes kapacitással működhet. a hétszintes épületben négy intézetet, a biokémiai, a biofizikai, a genetikai és a növény-életlen kutató intézetet helyezik el. a csatlakozó melléképületekben lesz az izotóp laboratórium, a könyvtár, a nemzetközi kongresszusokra is alkalmas előadóterem, a műhelyek. az elhelyezés lehetővé teszi a legkorszerűbb, nagyértékű műszerek, elektromikroszkópok és izotóp-műszerek maximális kihasználását, és az egymáshoz kapcsolódó témákban érdekelt kutatók együttműködését.

- maga az építkezés 170 millióba kerül. az intézetek, laboratóriumok korszerű felszerelésére 73 millió forintot fordítanak. ez az összeg azonban nem foglalja magában a kutatóeszközök teljes értékét, mert az akadémia a rendelkezésére álló műszerparkból is jelentős részt koncentrálni szegedre. számolnak továbbá a tudomány fejlődésével meggyorsult „erkölcsi kopással”, is, ami azt jelenti, hogy a műszerpark teljes értékének 16 százalékát kell évente az elavuló eszközök kicserélésére fordítani.

- még a nagyon jelentős anyagi beruházásnál is fontosabb feladat - nangoztatta straub akadémikus - a megfelelő szellemi kapacitás megteremtése, olyan kutatógárda munkába állítása, amely alkalmas a nagyértékű műszerek által nyújtott lehetőségek maximális kihasználására. már az elmúlt években nagy erőfeszítések történtek a biológus képzésben, részben itthon, részben ösztöndíjas kiküldetések formájában. a kutatók egy részét máris szegedre irányították. magyarországon mintegy 450 biológus kutatójából ötvenen dolgoznak szegeden a születendő intézet törzsgárdájaként.

/folyt.köv./

16.28/Lm

- 32 -

bb 46. /áprilisban megkezdik... 1. folyt./-lm

az elkövetkező években száz további olyan fiatal kutatót akarnak kivélni, aki a legmagasabb igényű, nemzetközi szintű feladatokra is alkalmas. így 1973-ban 150, javarészt 30-40 éves, tehát az eredményes kutatás szempontjából legkedvezőbb életkorban levő szakember, tudományos kutató dolgozik majd a négy szegedi intézetben.

- arról természetesen szó sem lehet, hogy a biológiai kutatás összes ágai képviselve legyenek, hiszen ezt a luxust csak a leghatalmasabb, leggazdagabb nemzetek engedhetik meg maguknak. a kutatási irányok kiválogatásában támaszkodtak a szakminisztériumok véleményeire is és olyan alap kutatásokat tűztek ki az intézetek feladataiul, amelyek egyben a népgazdaság érdekeihez is igazodnak. az intézetek feladata, hogy alap kutatásokkal segítsék elő a különböző orvosi, gyógyszeripari, élelmiszeripari, alkalmazott biológiai kutatásokat, de azt is lehetővé teszik, hogy az egyes ipari és más alkalmazott kutató intézetek munkatársai hosszabb időt tölthessenek a szegedi telepen, kutatásaikban gyümölcsöztesseék a korszerű kutatási technikát.

- a művelődésügyi minisztérium elhatározásából szegeden születik meg a hazai biológusképzés fellegvára, a józsef attila tudományegyetem kilenc tanzékából álló új biológiai részlege is. az egyetemi képzésnek is segítség nyújt majd. egyebek közt külön munkahelyeket bocsát rendelkezésre, ahol a hallgatók megismerkedhetnek a kutatómunka gyakorlatával és bekapcsolódhatnak az intézetek munkájába.

- a nagy kulturális tradíciójú vidéki városban épülő kutatói centrum - amelyhez hasonló méretű komplexus vidéken nem működik - nagymértékben hozzájárul a szegedi tudományos és szellemi élet további fellendüléséhez./mtl/

16.30/Lm

- 33 -

I Az akadémiai kutatótelep

szé

bb 26. /a konzultatív találkozó... 2. folyt./-szb

ezt követően Raymond Guyot, a francia kommunista párt politikai bizottságának tagja és Kosztasz Kolijannisz, a görög kommunista párt főtitkára elnökölt.

felszólaltak:

Arnoldo Ferrero Segura, Costa-Rica népi élecsapat pártja politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára

Costa-Rica népi élecsapat pártja küldöttségének vezetője köszönetét fejezte ki a magyar szocialista munkáspártnak a konzultatív találkozó megszervezésében kifejtett eredményes munkájáért. Kijelentette, hogy pártja különböző alkalmakkor már sikrasszállt a kommunista és munkáspártok új nemzetközi tanácskozásának összehívásáért. Kifejtette, hogy a jelenlegi bonyolult helyzet, amelyben a kommunista és munkáspártok tevékenykednek, nem akadályozza, hanem egyenesen megköveteli az összejövetelt. Ennek célja: megtalálni az eszközöket, amelyek segítségével közös erőfeszítéseiket helyes irányba tudják terelni a demokráciáért, a nemzeti felszabadításért, a szocializmusért és a békéért folytatott harcban. Hozzáfűzte, hogy a tanácskozást a lehető legrövidebb időn belül, még ebben az évben meg kell tartani, még akkor is, ha egyes pártok nem tudnak, vagy nem akarnak azon részt venni.

A tanácskozás alapvető tartalmát illetően kijelentette, hogy meg kell vitatni és jóvá kell hagyni egy dokumentumot „a demokratikus, kommunista erők egységéről az imperializmus elleni harcban”.

Egyetértett azzal, hogy a kommunista és munkáspártok soron következő tanácskozását Moszkvában tartásuk meg.

Abdallah Layachi, a marokkói kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára:

A marokkói kommunista párt véleménye szerint az utóbbi időszakot az imperializmus, mindenekelőtt az amerikai imperializmus általános támadása jellemzi; az imperializmusé, amely a földkerekség nagy térségein fenntartja elnyomó rendszerét, nyomorúságot okoz és háborús politikát folytat.

/folyt.köv./
16.45/szb

-34-

bb 26. /a konzultatív találkozó... 3. folyt./-szb

A marokkói kommunista pártnak, amely megbélyegezte a vietnami és a közel-keleti imperialista agressziót, az a véleménye, hogy a nemzetközi kommunista mozgalom, a nemzeti felszabadítási mozgalom és valamennyi demokratikus erő azonnali feladata megszervezni a visszacsapást az imperialista támadásokra.

A marokkói kommunista párt sikrasszáll egy gondosan előkészített, minden kommunista és munkáspárt számára nyitott nemzetközi tanácskozás összehívásáért. A tanácskozás napirendje az imperializmus jelenlegi támadásának vizsgálatára, valamint a mozgalom számára ebből eredő gyakorlati feladatok meghatározására kell korlátozódjék. Így megkönnyítenénk a tanácskozáson való részvételt minden kommunista és munkáspártnak, s főleg azon pártoknak, amelyek közvetlenül farkasszemet néznek az imperializmussal és saját területükön küzdenek agressziója ellen; e pártok részvétele nélkül a tanácskozás jelentősége károsan kisebb lenne.

Tekintettel arra, hogy pártjaink különböző viszonyok között tevékenykednek, a marokkói kommunista párt nem tartja szükségesnek, hogy az elkövetkező tanácskozáson az 1957-eshez és az 1960-ashoz hasonló dokumentumot fogadjanak el.

A kommunista pártok feladatait valamennyi testvérpárt függetlenségének és egyenrangúságának tiszteletben tartásával, az egy vagy több központ gondolatától teljesen mentesen kell meghatározni.

Az imperializmus támadása elleni stratégia és általános visszavágás megvalósításának távlataiból kiindulva, a marokkói kommunista párt úgy véli, hogy a következő tanácskozást ki kell bővíteni a nemzeti felszabadítási mozgalom haladó pártjaival és mozgalmaival.

/folyt.köv./

16.49/szb

-35-

se

bb 48. nem árt a márciusi hó

i cs/tr-lm 1e

1968. március 4.

az ország nagyrészen vékonyabb-vastagabb friss hóbundát kaptak a mezők, de a levegőben már tavasz érződik. régi népi hagyomány: „aki márciusi hóban megfürdik - egész esztendőben szép lesz,,. s ez - reméljük - a mezőkre is érvényes.

tapasztalt mezőgazdasági szakemberek szerint az ilyen kiadós márciusi havazás eléggé ritka jelenség, de általában a mezőkre nem káros, sőt haszna is lehet. a növények vegetációja alig-alig indult meg, az őszi gabonák még „alszanak,,. ha a visszacsapó tél a következő napokban nem hoz kemény hideget - ez a hó csupán tavaszi mezőmosdató lesz, és mert jól beszívárog, gyarapítja a talaj most már hasznos nedvesség-tartalékait. így kora-tavaszi szárazságtól aligha kell már tartanunk. legfeljebb a tavaszi munkák előkészületeit, a legkorábbi növények vetését, ápolását késlelteti./mti/

--

bb 49. három kétemeletes házat „bontanak le,, robbantással a józsef városban

b vid-szf/tné-lm ká

1968. március 4.

érdekes munkával bizta meg a budapesti lakásépítő vállalat a bányászati kutató intézet tatabányai robbantástechnikai osztályát. a főváros belterületén a 8. kerületi tömő utcában három kétemeletes ház robbantásos „lebontása,, a feladat. ehhez sajátos technológiát kell kidolgozniok a tatabányai intézet munkatársainak.

a lakhatatlanná vált régi házak robbantásos lebontása nem új módszer, a gyors és gazdaságos eljárást hazánkban is több helyütt alkalmazták már. az eddig kialakult gyakorlat szerint egy-egy falszakaszt külön-külön robbantanak le. ezt a technikát azonban csak gyéren beépített területeken lehet biztonságosan alkalmazni. a most lebontásra szánt épületek viszont budapest sűrűn lakott belterületén fekszenek. a kétemeletes házakat mindössze nyolc méter széles utca választja el a szembenlevő házsoroktól. ilyen körülmények között úgy kell irányítani a munkát, hogy egyetlen robbantással az épületek kártyavárként „önmagukba,, roskadjanak össze. fontos követelmény, hogy a robbantással járó detonáció se okozzon kárt a környező épületekben.

a tatabányai kutatók vállalták a nem mindennapi megbízatást és megkezdték a különleges technológia kidolgozását. a robbantás előkészítése a helyszínen körülbelül két hetet vesz igénybe. egy-egy épület falaiba többszáz lyukat furnak. a három kétemeletes házba furt lyukakba kétezer gyutacsot helyeznek majd el. a robbantásokra március végén, április elején kerül sor./mti/

17.00/Lm

- 36 -

bb 50. sajtótájékoztató a nőtanácsnál

t fe/hné szb sr

1968. március 4.

erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke, - a közlegő nemzetközi nőnap alkalmából - hétfőn sajtótájékoztatót tartott. bevezetőben elmondotta, hogy a gyermekgondozási segély, a kollektív szerződések, az új tsz-törvény mind-megannyi bizonyíték, hogy a párt és a kormány megkülönböztetett figyelmet szentel a nők kettős hivatása támogatásának. az eddig szerzett tapasztalatok arra intenek, hogy következetes és szívós munkára lesz szükség, amíg ezek a törvényben biztosított jogok a gyakorlatban mindenütt valósággá válnak. rámutatott, hogy amíg például a hazai fésűsfonóban, vagy a lenin kohászati műveknél a most megkötött kollektív szerződésekben a legmesszebbmenőkig biztosították az ott dolgozó gyermekes anyáknak a jobb munkafeltételeket, addig bizony előfordul - és nem is kismértékben -, hogy rosszul értelmezett vállalati érdekből hátrányos munkakörbe sorolják a többgyermekes anyákat.

a nőtanács elnöke ezután arról számolt be, hogy a kneb március 1-vel széleskörű munkába kezdett: feltérképezi az egyes iparágakban, továbbá az egészségügy és a kereskedelem területén dolgozó nők helyzetét. ez a nődolgozók mintegy 10 százalékát érinti majd. a társadalomtudományi intézet egy másik oldalról vizsgálja kifejezetten a munkásnők helyzetét. március második felében a nőtanács, a művelődésügyi minisztérium és a pedagógusok szakszervezete együttesen a szülői munkaközösség tevékenységét veszi górcső alá. a kneb egy további vizsgálata foglalkozik a gyermek- és ifjúságvédelemmel, továbbá a parasztasszonyok és a bedolgozó nők helyzetével.

erdeiné szólott ezután azokról a tennivalókról is, amelyek az új gazdasági mechanizmus bevezetésével kapcsolatban hárulnak a nőmozgalomra. ezek között említette meg, hogy tagjaik részt vesznek a társadalmi ellenőrzésben, figyelemmel kísérik az áruellátást és árueosztást, s ahol hiányosságokat tapasztalnak, idejekorán felhívják arra az illetékesek figyelmét.

a nőmozgalom egyik kiemelkedő eseménye lesz az idén: novemberben helsinkiben összeül az ndnsz világkongresszusa, amelynek központi témája lesz: a nők helyzete a társadalomban, a békéért és a nemzeti függetlenségért vívott harcban.

/folyt.köv./

17.18/szb

-37-

bb 50. /sajtótájékoztató... 1. folyt./-szb

erdeiné végül ismertette azt a pályázati felhívást, amelyet a magyar újságírók országos szövetségének nőbizottsága és a magyar nők országos tanácsának végrehajtó bizottsága hirdet meg március 8-án, a nemzetközi nőnap alkalmából. a pályázat témája: a nők kettős hivatása társadalmunkban, annak pozitív és negatív jelenségei és a két hivatás együttes érvényesülése, annak támogatása. pályázni lehet minden megjelenésben, vagy rádióban, televízióban elhangzott művel, - riport, cikk, kommentár, glossza, tudósítás - amelyeket 1968. március 8-án és október 1. között közöltek. egy pályázó több művel is részt vehet. a beküldési határidő 1968. október 1., a címzett a muosz nőbizottsága. az eredményhirdetésre december 7-én, a magyar sajtó napján kerül sor. a legjobb pályamunkákat díjazták. /mti/

--

bb 52. felhívás a szülőkhöz

1 pr/lk szb sr

1968. március 4.

március 1-e és 15 között veszik nyilvántartásba a körzeti-leg illetékes általános iskolákban azokat a gyermekeket, akik az év szeptemberében kerülnek az általános iskola első osztályába. a fővárosi tanács oktatási osztálya felhívja a szülők figyelmét, hogy gyermekeiket határidőn belül jelentsék be az általános iskolák igazgatójánál. /mti/

--

bb 53. súlyos közlekedési baleset

1 fe/hné szb sr

1968. március 4.

történt hétfőn szababattyán határában. víztelepi mihály, 38 éves gépkocsivezető figyelmen kívül hagyta a sáros uton az országos üvegipari vállalat személygépkocsiját és az utkanyarban az autó az árokba borult. utasai genge rezső, 43 éves vezérigazgató életveszélyesen, és széll lajos osztályvezető súlyosan megsérült. a rendőrség a gépkocsivezető ellen eljárást indított. /mti/

--

17.25/szb

-38-

de

bb 55. a francia delegáció vezetőjének találkozója az újságírókkal

1 vt/tm-lm zs

1968. március 4.

hétfőn georges marchais, a francia kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára sajtótájékoztatót tartott a nemzetközi sajtóközpontban. bevezetőben rámutatott:

- a francia párt nagy fontosságot tulajdonít a két- és többoldalu tanácskozásoknak, amelyek lehetővé teszik a pártok közötti jobb megértést és szorosabb együttműködést. a nemzetközi értekezlet a leghasznosabb módszer arra, hogy tanulmányozzuk a mozgalom előtt felmerülő problémákat, s minden haladó erőt összefogjunk az imperializmus ellen, a demokráciáért, a szocializmusért folytatott küzdelemben.

jelenleg az imperializmus, elsősorban az egyesült államok imperialista körei fokozzák agresszív tevékenységüket a világ különböző pontjain. az erőviszonyokat azonban nem tudják a maguk javára megváltoztatni, mert a nehézségek, amelyekkel lépten-nyomon szembe találják magukat, állandóan nőnek. felhívta a figyelmet, hogy bár az erőviszonyok a szocializmus és a béke erői számára kedveznek, elengedhetetlen az éberség, s a legfőbb feladat harcolni az antiimperialista mozgalom, elsősorban a nemzetközi kommunista mozgalom egységének megszilárdításáért. ennek érdekében a lehető legrövidebb időn belül össze kell hívni a kommunista és munkáspártok világértekezletét.

úgy véljük, hogy a világ-értekezlet napirendjét az időszerű feladatokra, mindenekelőtt az imperializmus ellen, a békéért folytatott harc időszerű kérdéseire kellene korlátozni. ugyanakkor helyeselnénk, ha a kommunista pártok a lehető legnagyobb számban vennének részt a világtanácskozáson. lehetővé kell tenni valamennyi pártnak, hogy már az értekezlet előkészítéséhez is csatlakozzék, olyan formában, ahogy azt jónak látja. véleményünk szerint az összes pártok részvétele nem feltétele a konferencia megtartásának - tette hozzá, majd hangsúlyozta: mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a világ-értekezlet előkészítése és lebonyolítása egyaránt a legteljesebb demokratizmus alapján történjék.

/folyt.köv./

17.35/szb

-39-

de

bb 55. /a francia delegáció ... 1. folyt./-lm

george marchais ezután a francia munkásság harcairól, helyzetéről beszélt. egyebek közt elmondotta, hogy az általános béremelésért, a szabadságjogok védelméért harcolnak, s e küzdelemben erősödik, szilárdabbá válik a demokratikus erők egysége. a kommunista párt örül a demokrata szocialista baloldali szövetséggel létrejött megállapodásnak, ami komoly előrelépés az 1966-os hasonló megállapodáshoz képest.

az újságírók kérdéseire válaszolva kitért a sziriai és a román kommunista párt képviselői közötti incidensre is. - sajnálatos, s nagyon meglepett bennünket a román küldöttség hajthatatlansága - jelentette ki és hozzátette; mi negatívan ítéljük meg a román kommunista párt döntését, s szeretnénk remélni, hogy módosítja álláspontját és részt vesz a világértekezlet előkészítésében. mi folytatjuk erőfeszítéseinket, hogy továbbra is jó legyen a román és a francia párt közötti kapcsolat és együttműködés.

egy másik kérdésre válaszolva kifejtette; úgy véli, hogy a legközelebbi világtalálkozónak a kommunista pártok értekezletének kell lennie. ez nem zárja ki, hogy később egy olyan nemzetközi találkozót készítsenek elő, amelyen már az összes antiimperialista erők küldöttel részt vesznek majd. megjegyezte: az a véleményünk, hogy egyes pártok objektív okokból maradtak távol a budapesti találkozótól, de reméljük, hogy a világtalálkozón ott lesznek. arra számítunk, hogy a világtalálkozón részt vesz többek között a vietnami, a japán és a koreai párt is./mti/

17.40/szb

-40-

bb 56. az indiai kommunista párt elnökének sajtókonferenciája

t di hné szb zs

1968. március 4.

röviddel a francia küldöttség látogatása után g.a. dange, az indiai kommunista párt elnöke tartott sajtókonferenciát a külföldi tudósítók „főhadiszállásán”, a kérdésekre válaszolva elmondta, hogy Indiában a baloldal előretörésének jegyében zajlottak le a legutóbbi választások. a kongresszus pártkiválasztásán nem kapott elegendő szavazatot ahhoz, hogy kormányt alakítson - ez először történt meg India életében. ezután arról beszélt, hogy a választások óta is heves belpolitikai harcok dőlnek az országban. hiába alakult több államban baloldali kormány, a központi kormány olyan hatalommal rendelkezett, hogy a kormányzó hivatalokon keresztül elnöki uralmat vezetett be. az időközi választásokon tovább csökkent a kongresszus párt szavazóinak száma.

szó esett a sajtókonferencián arról is, hogy frakcióharcok gyengítik Indiában a baloldali erőket. az indiai kommunista pártból kivált szakadár egy csoportja megalakította az úgynevezett marxista kommunista pártot, amely már csak azért sem képvisel komoly erőt, mert az elmúlt időszakban tovább osztódott. a szakadár mao ce-tung politikájának híveivé szegődtek, de nagyobb tömegekre nem tudtak befolyást gyakorolni. a tizenhét állam közül mindössze egyben tettek szert többségre a kommunistákkal szemben. ahz indiai kommunista párt minden baloldali erővel, - így ezekkel a csoportosulásokkal is - közös akciókat igyekszik szervezni, de a szakadár még rész kérdésekben sem hajlandók egységre. egyetlen kivétel Kerala állam, ahol egységfrontot alakítottak.

g.a. dange hangsúlyozta: az indiai kommunista párt, amely politikájával és tetteivel a marxizmus-leninizmus tanításait követi, meggyőződéssel vallja: a vietnami agresszió az amerikaiak vereségével zárul. a vereség azt is jelenti, hogy dél-vietnemből is távoznia kell majd az egyesült államok csapatainak. rámutatott, hogy a kommunista és munkáspártok közelgő világértekezletén elsősorban az imperializmus elleni harc közös feladatainak megvitatása és meghatározása a cél. /mti/

17.45/szb

-41-

bb 51. a Lónyay-csatornánál megszüntették a bodrognál mérsékeltek az árvízvédelmi készütséget

1 sb/tr-lm ie

1968. március 4.

a tiszta és mellékfolyói már napok óta nem kaptak csapadék-utánpótlást, s tovább gyorsult az apadás üteme. a tiszta árhulláma hétfőn tiszafürednél tetőzött 645-650 centiméter körüli vízszinttel, s kereken egy méterrel maradt el a maximumtól. az áradó nagy víztömeg már 120 kilométernyire elhagyta tokajt, a bodrog torkolatát. ezzel a tiszta medrében utat engedett a bodrog áradásának és meggyorsította e mellékfolyó vizének levonulását. hétfő délig - a tetőzés óta - felsőbereckinél 105, sárospataknál 42 centiméterrel apadt a bodrog. ezért a harmadfoku árvízvédelmi készütséget másodfokúra mérsékeltek. az eddiginél nagyobb ütemű vízszintcsökkenéssel levonult már a Lónyay csatorna áradása, s hétfőn megszüntették az elsőfoku árvízvédelmi készütséget.

a tiszta gátjait tokaj és tiszaroff között még elsőfoku készütség őrzi. a korábbi előrejelzések szerint szolnoknál e hét végére várták az áradás tetőzését. számoltak azzal is, hogy a magas árhullámot nem tartják tovább a nyári gátak, s be kell engedni a vizet a fővédelmi töltések közötti hullámtérre. a csapadékutánpótlás elmaradása, valamint a körösök és a maros apadása viszont a vártnál jóval kedvezőbb lehetőséget nyújtott a tiszta vizének levonulására. szombat helyett ugyanis még csütörtökön szolnok térségébe ér az árhullám, s a tetőzés is kisebb lesz a korábban számítottnál. a legfrissebb jelzések szerint szolnoknál 700 centiméter alatt marad a vízszint, s így nem kell megnyitni az alpári és a vezsenyi nyári gátakat./mti/

--

bb 54. hazaérkezett jugoszláviából

1 pr/lk-lm sr

1968. március 4.

Lenkei Lajos, a vigszínház igazgatója és várkonyi zoltán főrendező. a színházi szakemberek a ljubljana színház vezetőinek meghívására töltöttek néhány napot jugoszláviában: tárgyaltak a két színház együttműködéséről és a vigszínház több napos vendéggátjáról./mti/

--

18.00/lm

- 42 -

bb 57. a filmvilág hírei

1 pr/lk-lm sr

1968. március 4.

március 6 és 16 között tartják az idei mar del plata-i filmfesztivált. a játékfilmek seregszemléjén a magyar filmművészetet az „egy szerelem három éjszakája”, című színes szélesvásznú, sztereohangú produkció képviseli. a fesztiválon résztvevő magyar filmművész küldöttség - révész györgy, a film rendezője és venczel vera, az egyik főszereplő - hétfőn utazott el argentinába.

x x x

március 20-án zárul a jelentkezés a színház- és filmművészeti főiskola következő évfolyamaira. az 1968. szeptemberében kezdődő színész- és színházrendező szak mellett az idén hirdettek első ízben - 1969. januári kezdettel - felvételt a tv és televíziós filmszak rendező, operatőri tagozatára. felvételi korhatárok: színész szakra 18-22 év, színházrendező szakra 18-25 év, tv- és televízió filmszakra 18-30 év. a jelentkezőknek felvételi kérelmükhöz mellékelniük kell iskolai végzettségüket igazoló bizonyítványukat, a középiskolai tanulmányi értesítőt, életrajzot, 30 napnál nem régebbi orvosi bizonyítványt, iskolabizottsági vagy munkahelyi ajánlást, valamint a korábbi években érettségizetteknek erkölcsi bizonyítványt.

x x x

a magyar filmek határon túli visszhangjáról állítottak össze statisztikát a hungarofilm-nél. a számok bizonyossága szerint külföldön többet irnak a mafilm produkcióiról, mint idehaza. a husz órától például 180, a szegénylegények-ről 209, a hidedeg napokról 164, a tizezer nap-ról 97, az apá-ról pedig 102 sajtóközlemény, riport, interjú és tudósítás jelent meg a világ számtalan nyelvén, öt földrész tucatnyi sajtóorgánumban.

x x x

a mafilm stúdióinak heti tervében csupán egy film címe mögött szerepel a jelzés: forgatják. a készülő produkció címe: „az utolsó kör”, rendezője gertler viktor. a film vészi endre egyik novelláját ülteti át celluloid-nyelvre, s első forgatási színe helye a margitsziget. a többi mafilm produkció még csak előkészületi állapotban van, s a munka zöme a dramaturgiákon, a rendezői szobákban zajlik. így makk károly galambos lajos forgatókönyvéből rendez egy tragikus szerelmi történetet „isten és emberek előtt”, címmel, míg bacsó péter „csirkék az országuton”, címmel rendezi új filmjét./mti/

--

18.20/szb

-43-

bb 58. magyar-bolgár élelmiszeripari tárgyalások

i cs/lk-lm ie

1968. március 4.

h. kanyev-nek, a bolgár élelmiszeripari miniszter első helyettesének vezetésével hétfőn küldöttség érkezett budapestre, a magyar-bolgár élelmiszeripari műszaki-tudományos együttműködési tárgyalásokra. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. sághy vilmos, a mezőgazdasági- és élelmiszerügyi miniszter első helyettese fogadta./mti/

--

bb 59. komor vilmos karmester és komlóssy erzsébet operaénekesnő

i ol/lk-lm sr

1968. március 4.

az ndk-ba utazott. az operaház karmestere az aida-t dirigálja lipcsében, komlóssy erzsébet pedig amneris-t alakítja ugyanazon az előadáson./mti/

--

bb 60. a belgrádi városi tanács küldöttsége budapesten

t pr/tr-lm sr

1968. március 4.

branko pesicsnek, a belgrádi városi tanács elnökének vezetésével hétfőn budapestre érkezett a belgrádi városi tanács küldöttsége. egy hetet töltenek a fővárosban, megtekintenek több intézményt, vállalatot és kulturális létesítményt, megismerkednek a fővárosi tanács munkájával, tárgyalnak a budapesti és a belgrádi tanács kapcsolatainak továbbfejlesztéséről.

a vendégeket a keleti pályaudvaron sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke s a tanács vezető munkatársai fogadták. ott volt geza tikvicki, jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete is./mti/

--

18.35/szb

-44-

bb 61. hó borítja az ország nagy részét, márciusi „siparadicsom”, a magasabb hegyeken - még tart a hideg, de az atlanti óceánról enyhéség indult

i cs/tm-lm ie

1968. március 4.

nyugat- és kelet-európa térségében a leszálló légáramlási rendszer óriási területekre gyengén felhős időjárást hozott, közép-európa felett viszont a felszálló légáramlás nyomán lett erősen felhős az idő, számos helyről jeleztek a megfigyelő állomások kisebb esőket és havazást. a hétfőre virradó éjszaka hazánk területének nagy részén - körülbelül 60 százalékan - friss hóréteg képződött, amelynek vastagsága 1-8 centiméter között változik. legvastagabb a hóréteg az északi tájakon, de a dunatisza közén mélyen benyomult a déli országrészre is. a magasabb hegyeken valószínű márciusi „siparadicsom”, -ot teremtett a szokatlan március eleji tél: a kékesen 17, galyatetőn 13, a szabadság-hegyen és a dobogókőn 5-5, mátraházán 8, a főváros közeli nagykovácsi-hegyen sokhelyütt 15, a nagyhideg-hegyen pedig 35 centiméteres a friss porhó.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul közölték, hogy a hideg beáramlása hétfőn megszűnt, s most lassu melegedés várható. a hőmérsékleti viszonyokat nagyban befolyásolja a friss hóréteg, a felhőzet, illetve a szélmozgás. jellemző például, hogy a hétfőre virradó éjszaka 0-tól mínusz 10 fokig szeszélyes eloszlásban mindenféle hőmérséklet előfordult. a maximumok plusz 1-plusz 4 fok között alakultak ki. a budapesten mért középhőmérséklet vasárnap csaknem 5 fokkal alacsonyabb volt az utóbbi 90 év átlagánál, a hétfői szint már csak 3-4 fokkal maradt el tőle.

a meteorológusok szerint egyelőre tart az évszakhoz képest hideg idő, de jó jel, hogy a kontinens északi tájain az atlanti óceánról folyamatosan érkező enyhe légtömegek hétfőn az utóbbi évek átlagához képest 2-4 fokkal magasabb maximumokat alakítottak ki óriási területen. várható, hogy az óceáni enyhéség nyugat-európába is hamarosan megérkezik, s remélhetőleg nálunk is felváltja majd a márciusi telet. kedden változó felhőzetre, párással, reggel ködös időre van kilátás, helyenként még lesznek kisebb havazások. a hétfői gyenge, változó irányú szél kedden megélénkül és északira fordul. a hajnali minimumok mínusz 2-7 fok között, az összefüggő hótakaró felett mínusz 10 fok körül alakulnak ki, a délutáni maximumok előre láthatólag 0, plusz 5 fokig emelkednek./mti/

--

18.35/lm

-45-

el

bb 62. soproni művészeti együttes vendégszereplése baranyában

vid fm/sk-lm la

1968. március 4.

a magyarországi német dolgozók demokratikus szövetségének szervezésében a kiszív soproni ének- és táncegyüttese, irodalmi színpada baranyában vendégszerepel. eddig mágozs, hidas, palotabozsók községekben szerepeltek nagy sikerrel. kedden líptódon lépnek fel, majd szerdán a szajk községben tartandó előadással zárják körutazásukat.

az együttest elkísérte utjára dr. wild frigyos, a magyarországi német dolgozók demokratikus szövetségének főtitkára, aki az időszerű nemzetközi kérdésekről tájékoztatja a falvak lakosságát./mti/

..-

bb 63. neves agykutató akadémiai székfoglalója

t ms/tm-lm la

1968. március 4.

szentágothai jános akadémikus, egyetemi tanár, az akadémia biológiai tudományok osztályának titkára hétfőn tartotta székfoglaló előadását "neuronhálózatok és funkciós neuronhálózatok modellek" címmel. szentágothai akadémikus, az agykutatás világszerte elismert szaktekintője előadásában legújabb kutatási eredményeibe adott bepillantást. a kisagykéreg és a látóidegpálya kéregalatti központjának példán bemutatva, hogy a neuron /idegsejt/ hálózatok szerkezeti elemzése alapján olyan feltételezett funkciós modelleket lehet létrehozni, amelyeknek helyessége vagy esetleges hibái élettani, illetőleg egyes esetekben - mint például az érzékszervi idegpályákban - pszichológiai vizsgálatokkal ellenőrizhetők. a szerkezet és a működés elemzése tehát egymást kiegészíti és helyesbíti. e folyamat eredményeként a hipotetikus /feltételezett/ funkciós modell egyre finomabbá válik és mind jobban megközelíti a valóságot.

az előadó a továbbiakban néhány új elgondolást fejtett ki arra vonatkozóan, hogy a látott kép keletkezésekor milyen mechanizmus megy végbe az idegsejtekben. a magas színvonalú előadást a szakértő közönség elismeréssel fogadta./mti/

..-

19.00/lm

- 46 -

bb 64. neves svéd farmakológus budapesten

k ms/hné-lm la

1968. március 4.

b.uvna /umlaut/ svéd professzor, a nemzetközi farmakológiai társaság elnöke az akadémia meghívására hétfőn néhány napos magyarországi látogatásra budapestre érkezett. kedden a magyar tudományos akadémián előadást tart./mti/

..-

bb 65. időjárásjelentés

lm -lma

1968. március 4.

a meteorológiai intézet jelenti március 4-én, hétfőn este:

nem lesz hidegebb az idő

várható időjárás kedd estig: változóan felhős, párás idő. szórványosan előforduló kisebb hózápor, hőszállingózás. napközben kissé megélénkülő észak-nyugati szél. az évszakhoz képest hideg idő tovább tart. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 0 plusz 5 fok között./mti/

..-

bb 66. debreceni megemlékezés stein aurélnól

vid fm/sk-lm la

1968. március 4.

hétfőn a debreceni kossuth lajos tudományegyetem földrajzi intézetében dr. balogh béla egyetemi adjunktus, a magyar földrajzi társaság tiszántúli osztályának titkára megnyitotta a földrajzszakos középiskolai tanárok továbbképzését szolgáló rendezvényesorozatot.

az ülésen megemlékeztek stein aurélnól, a magyar származású ázsia- kutatóról, a kiváló régészről, történészről és nyelvészről - halálának 25. évfordulója alkalmából. kiállításon mutatták be munkásságának dokumentumait, könyveit, térképeit, fényképfelvételeit.

a tudományos ülésszakon köszöntötték dr. kádár lászló egyetemi tanárt, a debreceni kossuth lajos tudományegyetemen földrajzi intézetének igazgatóját 60. életévének betöltése alkalmából. kádár professzor 22 éve vezeti az intézetet, tudományos munkássága révén lett a magyar földrajzi társaság elnöke, továbbá tiszteletbeli tagja a lengyel és az ndk-beli földrajzi társaságnak./mti/

..-

19.15/lm

-47-

bb 26. /a konzultatív találkozó... 4. folyt./-szb

Claude Jones, ausztrália kommunista pártjának alelnöke

az együttműködésre való törekvés a közös étlenség ellen rendkívül erős minden pártban, beleértve azokat is, amelyeknek kéte-lyeik voltak és haboztak a nemzetközi találkozóval kapcsolatban.

a kommunistákat rendkívül aggasztják a nemzetközi mozgalomban fennálló ellentétek, amelyek kapóra jönnek az imperialisták-nak, akik jól ki is használják azokat.

az ausztrál küldöttség véleménye szerint egy jól előkészített világtalálkozó lépés lehet - még ha kicsi, és szerény is - mozgalmunk erejének, összetartásának és vonzóerejének növeléséhez vezető uton.

az értekezletnek legyenek korlátozott célkitűzései, s álljon a napirendje két pontból:

1. a kommunista és munkáspártok s az összes demokratikus erők egysége az imperializmus elleni és a békéért folyó harc erősítésében.

2. a szolidaritás vietnam népével az egyesült államok agressziója ellen.

a küldöttség kifejezte azt a véleményét, hogy a jelenlegi konzultatív találkozó az összehangolás, az együttműködés és az egység tekintetében új korszak kezdetét jelenti a kommunista világmozgalomban.

Fouad Nassar, a jordániai kommunista párt főtitkára

az elmúlt hét évben történt események és változások - különösen az amerikai agresszió növekedése a világ különböző térségeiben, a vietnami nép ellen indított szennyes háború eskalációja, az arab népek ellen kirobbantott izraeli agresszió, a fasiszta erők előtörése nyugat-németországban, a bonni vezető körök kétségbeesett erőfeszítése, hogy atomfegyverek birtokába jussanak, valamint az imperializmus által szervezett számos államcsíny a világ különböző részein - mindez égető szükségként veti fel a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásának összehívását, a kommunista mozgalom egységének megerősítése céljából, valamint annak érdekében, hogy mozgalmunk végre tudja hajtani feladatait, kellő figyelmet szentelve annak a ténynek, hogy napjaink legbefolyásosabb politikai erejét nemzetközi vonatkozásban e mozgalom képezi.

/folyt.köv./
19.40/Lm

- 48 -

bb 26. /a konzultatív találkozó... 5. folyt./-szb

a nemzetközi kommunista mozgalom egysége, valamint a szocialista országok szolidaritása ma már nemcsak a kommunistákat érintő probléma, hanem érdeke korunk összes antiimperialista erőinek, mindazon erőknek, melyek részt vesznek az imperializmus, a kolonializmus és a neokolonializmus elleni harcban. ma ezek az erők tudatában vannak annak, hogy eme egység hiánya, vagy gyengesége felbátorítja az imperialistákat és lehetőséget teremt számunkra, hogy egyre inkább kiterjesszék agressziójukat. éppen ezért nem véletlen, hogy ezekben az években az amerikai imperializmus agressziója növekedett, vagyis ugyanabban az időben, amikor a nemzetközi kommunista mozgalom soraiban és a szocialista országok között a szakadás tendenciái megjelentek.

ma az összes antiimperialista erők képviselői budapestre irányítják figyelmüket, ahol a konzultatív találkozó folytatja megbeszéléseit, azzal a reménnyel, hogy a találkozó sikerrel fogja elvégezni munkáját.

monamed harmel, tunézia kommunista pártja politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára

miután beszélt a nemzetközi kommunista mozgalom megosztottságának a harmadik világ politikai helyzetére gyakorolt kedvezőtlen hatásáról, rámutatott arra, hogy azoknak az afrikai és arab országoknak, amelyek nemrég vívták ki függetlenségüket, milyen harcot kell vívniuk az imperializmussal, amely minden módon meg akarja akadályozni őket abban, hogy tovább haladhassanak a fejlődés útján. a harmadik világ ellen intézett imperialista támadás szerves része az imperializmus globális stratégiájának, amelylyel szembe kell állítani a forradalmi erők, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységfrontját, amelynek döntő szerepe van a forradalmi folyamatban, bármilyen legyen is a befolyása az egyik vagy másik ország ilyen vagy olyan pártjának. éppen ezért a tunéziai kommunisták egyetértenek a kommunista és munkáspártok tanácskozásának gyakorlati előkészítésével és azzal, hogy arra ez év végén moszkvában kerüljön sor. egyes pártok távolmaradása nem béníthatja meg és nem tarthatja vissza a kommunistákat attól, hogy közösen megvizsgálják a problémáikat. nem lehet az egység spontán megvalósulására számítani, és emiatt a várakozás és passzivitás álláspontjára helyezkedni. felfogásunk szerint - mondta - nem végleges megoldásról, hanem a nemzetközi kommunista mozgalom egysége felé vezető ut egy fontos szakaszáról van szó.

/folyt.köv./

19.55/szb

-49-

de

bb 26. /a konzultatív találkozó... 6. folyt./-szb

e gondolat kapcsán kitért arra, hogy az értekezlet akkor éri el alapvető célját, ha magán viseli az egységre törekvés jegyeit és az imperializmus elleni harc által fölvetett problémákra irányul. de hozzáfűzte, hogy aligna lehet áthághatatlan határvonalat húzni az antiimperialista harc tennivalóinak tanulmányozása és a feladatok ideológiai kihatásai között. a javaslatról, hogy valamennyi antiimperialista erő üljön össze, véleménye igenlő, de leszögezte, hogy egy ilyen értekezlet nem helyettesítheti a kommunista pártok értekezletét, mert a kettőnek eltérő és egyben egymást kiegészítő feladata van. először a kommunista pártok értekezletét kell összehívni, amely majd megteremti valamennyi haladó és antiimperialista erő tömörülésének feltételeit.

/folyt.köv./

bb 67. eduard goldstücker

tr szb la

1968. március 4.

irodalomtörténész, a csehszlovák írók szövetségének elnöke és miroslav vales költő, a csehszlovák írók szövetségének alelnöke, a szlovák írók szövetségének elnöke hétfőn budapestre érkezett a magyar írók szövetsége és a csehszlovák írók szövetsége kulturális csereegyezményének aláírása céljából. /mti/

-50-

20.45/szb

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 26. számú hír: /a konzultatív találkozó folytatja munkáját/ második folytatásának első bekezdése helyesen:

....

ezt követően raymond guyot, a francia kommunista párt politikai bizottságának tagja, kosztasz kolijannisz, a görög kommunista párt főtitkára és guy jean daninthe, a guadeloupei kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára elnökölt. /mti/

--

bb 68. komócsin zoltán sajtókonferenciája

t di-ni szb bs

1968. március 4.

sajtókonferenciát tartott hétfőn komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, a kommunista és munkáspártok nemzetközi konzultatív találkozásán résztvevő magyar küldöttség vezetője. előjáróban köszönetet mondott a tudósítóknak a kommunista és munkáspártok találkozásának szentelt figyelemért, majd rövid bevezetőt mondott:

- a magyar delegációnak az a véleménye, hogy a konzultatív találkozó kitűnő, elvtársias, demokratikus légkörben folyik, s úgy látjuk, befejezéséhez közeledik. ha egy mondatban akarnánk a tanácskozást jellemezni, azt mondhatnánk: egyenrangú pártok, egyenrangú eszmecsereje, teljesen szabad, demokratikus légkörben.

a továbbiakban az újságírók kérdéseire válaszolva többek között hangsúlyozta:

- most, amikor már túl vagyunk az ötvenedik delegáció felszólalásán, megállapíthatjuk: más-más érveléssel, de voltaképpen ugyanarról, a nemzetközi kommunista mozgalom, az összes haladó erők egységének megerősítéséről, az imperializmus elleni harc fokozásának lehetőségeiről beszélt valamennyi felszólaló. joggal mondhatjuk tehát, hogy a konzultatív találkozó kitűzött céljának megfelelően dolgozik.

/folyt.köv./

21.25/Lm

- 51 -

bb 68. /komócsin zoltán... 1. folyt./-szb

- minden testvérpárt küldöttsége korlátozás nélkül fejtette ki álláspontját. mindegyikük olyan részletesen vázolta nézeteit, amennyire azt szükségesnek tartotta. jómagam is számos küldöttel beszélgettem, s egybehangzó volt a vélemény: a demokratizmus és az egyenlőség elvei jellemzik a találkozót.

- a budapesti konzultatív találkozó előtt a legtöbb testvérpárt sok kétoldalu megbeszélést tartott. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának képviselői - körülbelül egy év alatt - 52 testvérpárttal folytattak egyszer vagy többször kétoldalu tanácskozásokat. ezek a találkozók hozzásegítettek bennünket egymás jobb megértéséhez, vagyis az egységet szolgálták. pártjaink most azt folytatták együtt, ezuttal konzultatív találkozóon, amit hozzánk hasonlóan korábban a kétoldalu találkozókra tettek.

- a budapesti konzultatív tanácskozáson 66 testvérpárt kollektívan véleményt cserél, s így segíti elő a jobb megértést és az egységet. a legtöbb felszólaló a kommunista és munkáspártok világértékvezeték napirendjéről is egybehangzóan fejtette ki álláspontját. ez így fogalmazható meg: a kommunista és munkáspártok, az összes antiimperialista erő egységének erősítése az imperializmus elleni harcban. most az van hátra, hogy az eszmecséret a küldöttségek számára elfogadható módon, egyértelműen összegezzük.

- a tanácskozás hátralevő idejében a plenáris ülésen kifejthetik pártjaik álláspontját mindazok a küldöttségek, amelyek még szót kérnek. ezzel párhuzamosan megkezdődött a részvevő pártok véleményét kifejező zárókommuniké előkészítése is. a találkozó befejezésének időpontját az összes részvevő együttesen fogja eldönteni - hangsúlyozta komócsin zoltán.

a román kommunista párttal fenntartott kapcsolatok további alakulására vonatkozó kérdésre válaszolva kifejtette:

- a magyar szocialista munkáspártnak az az álláspontja, hogy kétoldalu kapcsolatunkat a konzultatív találkozóon történtek nem befolyásolhatják. mi továbbra is megértésre, egységre törekszünk, mind a kétoldalu pártkapcsolatokban, mind az egész nemzetközi kommunista mozgalomban. ebből következik az is, hogy a magyar és román állam kapcsolatait sem befolyásolhatja az, ami az elmúlt héten történt. ez a mi álláspontunk.

/folyt. köv./

21.35/Lm

- 52 -

bb 68. /komócsin zoltán... 2. folyt./-szb

- a különböző kommunista és munkáspártok fokozottan törekednek arra, hogy még ebben az esztendőben sor kerüljön a nemzetközi tanácskozásra, s annak színhelye moszkva legyen. erről - a nyugati sajtó híreszteléseivel ellentétben - semmiféle előzetes döntés nem született. nagy öröm számunkra, hogy a felszólalók imponáló egységben juttatták kifejezésre a nemzetközi tanácskozás időpontjára és helyére vonatkozó javaslatukat.

- a magyar delegáció vezetője kifejtette véleményét a tervezett moszkvai nemzetközi tanácskozás előkészítéséről is. rámutatott arra, hogy a magyar szocialista munkáspárt ezzel kapcsolatos álláspontját a konzultatív találkozó szombati ülésén a magyar küldöttség már kifejtette, s kinyilvánította azt a véleményét, hogy a kívánt célt előkészítő bizottság létrehozásával lehetne leginkább elérni. szeretnénk - mondotta -, ha az előkészítő bizottság munkájában minden párt részt venne, tehát azok is, amelyeknek képviselői a mostani budapesti találkozóról valamilyen okból távol maradtak. /mti/

21.40/Lm

- 53 -

bb 26. /a konzultatív találkozó... 7. folyt./-szb

a réunioni kommunista párt képviselője

a réunioni küldöttség úgy véli, hogy egy tanácskozás egymagában nem oldhatja meg a jelenlegi súlyos problémákat. sikere attól függ, hogy milyenek lesznek előkészítésének és megtartásának feltételei.

a réunioni kommunista párt - 1960-as határozatához híven - nem vesz részt nyilvános vitákon, erre a találkozóra azért jött el, mert ez tanácskozó jellegű és nem szándéka kritizálni vagy elítélni valamelyik testvérpártot, ugyanez az oka annak, hogy nem támogatta a finn indítványt, sem a konferenciának azokat a megállapításait, amelyeket a szíriai kommunista párt és a román kommunista párt között támadt incidens tárgyában hoztak nyilvánosságra.

a jelenlegi találkozó 63 párt gyűlt össze, ezenkívül jelen vannak az algériai kommunisták képviselői és két párt megfigyelőként vesz részt. hét meghívott szocialista országbeli kommunista párt van jelen, de hat másik meghívott, egy hatalmas ázsiai terület számottevő lakosságát képviselő párt távolmaradt. afrika és ázsia előtérben van képviselve, míg azok az országok, amelyek közvetlenül csapnak össze az amerikai imperializmussal /kuba, korea, vietnam/, nem vesznek részt munkánkban. bár nem állt be döntő eltolódás a világ erőviszonyaiban, a helyzet egyik új vonásaként ki kell hangsúlyozni az amerikai imperializmus megnövekedett agresszivitását.

az amerikai imperializmus, amely Európában kortlátok közé szorult, megsokszorozta összeesküvő, provokációs és agresszív ténykedéseit Ázsia, Afrika és Latin-Amerika népei ellen, mint hogy ezeken a területeken fontos változások feltételei érlelődnek. közvetlenül támad olyan szocialista országok ellen, mint kuba, korea és vietnam.

az amerikai imperializmus azonban zátonyra futott vietnamban, ahol a vietnami nép győzelme döntő csapást mérhet egész globális stratégiájára.

/folyt.köv./

22.50/szb

27³⁰

-54-

bb 26. /a konzultatív találkozó... 8. folyt./-szb

husz éve nem volt egyetlen olyan kérdés sem, amelyben az amerikai imperializmus ennyire elszigetelődött volna, egyetlen olyan ügy, amelyben az imperializmus ellenfele több rokonszenvet és szolidaritást élvezett volna.

nincs fontosabb és sürgetőbb történelmi feladat, mint minden fajta támogatást megadni a vietnami nép győzelme érdekében. ez a győzelem egyben a világ minden népének diadala lesz.

semmi sem képes ma szerte a világon olyan hatalmas és olyan különféle erőket mozgósítani, mint a vietnami nép ügye.

egyedül ennek a kérdésnek kell szerepelnie a kommunista és munkáspártok következő tanácskozásán, amelynek idejét, helyét, valamint előkészítésének feltételeit a jelenleg távollevő pártokkal együtt kell meghatározni.

ez az egyedüli módja annak, hogy valóban megjavítsuk a világ összes kommunista pártjának kapcsolatait és fokozzuk akcióik egybehangolását.

s.a. dange, az indiai kommunista párt elnöke

hangsúlyozta annak szükségességét és sürgősségét, hogy egy nemzetközi kommunista tanácskozás kidolgozza az amerikai imperializmus által indított agresszív és neokolonialista támadással szemben alkalmazható közös stratégiát és taktikát. hangsúlyozta, hogy akkor, amikor a hős vietnami nép ellen indított amerikai agresszív háború eszkalációja folyik, egyetlen pártnak sincs joga, hogy halasztgassa, vagy megvétőzzen egy ilyen tanácskozás összehívását. kiemelte az 1957-es és az 1960-as moszkvai nyilatkozatok történelmi jelentőségét és rámutatott a nemzetközi helyzetben azóta bekövetkezett változásokra és a végbement fejlődésre, amelyek kritikai elemzésre szorulnak. vázolta azt a harcot, amelyet az indiai kommunista párt folytat, hogy visszahozza az indiai reakció ellentámadását és ismertette azokat a tanulságokat és tapasztalatokat, amelyek ebből a harcból adódnak.

s.a. dange kijelentette, hogy támogatja a javaslatot, amely szerint a nemzetközi tanácskozást ez év végén moszkvában kell összehívni, és hangsúlyozta, hogy az egység csak harc árán érhető el.

/folyt.köv./

23.-/szb

27³⁰

-55-

bb 26. /a konzultatív találkozó... 9. folyt./-szb

agostino giacomini, san marino kommunista pártja központi bizottságának vezetőségi tagja

az imperializmus általában, az egyesült államok vezető körei pedig különösképpen kérlelhetetlen ellenségei a békének, a demokráciának, a függetlenségnek és a szabadságnak a világ minden országában. ennek vált áldozatává 1957-ben a san marinoi köztársaság demokráciája, szuverenitása és függetlensége. a helyi jobboldal - a reakciók és az amerikai imperialisták biztatására és segítségével - államcsínyt követett el a népi kormány ellen. az imperializmus természete mindig és a világon mindenütt azonos: harcol a népek emberi és társadalmi törekvései ellen. az egyes országok népeinek - helyzetüknek megfelelően - élenjáró csapataik, a kommunista és munkásmozgalom vezetésével kérlelhetetlen harcot kell vívniuk a világ csendőrének reakciós stratégiája ellen. ezért kell összeülnie a kommunista és munkáspártok nagy családjának, s egységesen kell fellépniük a békéért, a demokráciáért és a népek függetlenségéért a közös ellenség, az imperializmus ellen. mozgalmunk képviselői találkoznak gyakrabban - akár nemzetközi tanácskozásokon is - a tapasztalatok és a gondolatok szabad kicserélésére, tiszteletben tartva az egyes pártok önállóságát, hogy a pillanatnyi követelményeknek megfelelő cselekvési irányvonalat meghatározzák. a vietnami nép elleni barbár agresszió, az izraeli támadás az arab országok ellen, a görögországi államcsíny, a kína, kuba, koreai, kambodzsa és laosz elleni provokációk, valamint a német szövetségi köztársaság vezetőinek revansizmusa, amely állandó veszélyt jelent az európai békére, megköveteli, hogy az egész antiimperialista mozgalom haladéktalanul és határozottan foglaljon állást a közös harc mellett. ennek a találkozóknak egy világtanácskozás szervezését kell előkészítenie a tömegek széleskörű mozgósítására. az 1968-as nagy moszkvai kommunista tanácskozás kapjon széleskörű nyilvánosságot, hogy a világ dolgozó antiimperialista harcának vonzó és bátorító példájává váljék. ezért helyes volna biztosítani az egész nemzetközi sajtó jelenlétét. a konferencián az ellentéteket nem élezheti semmiféle elitélés. ellenkezőleg: meg kell erősödni az egységes és testvéri szellemnek, hogy legyőzhetetlen mozgalmunk megszilárduljon, s haladjon előre a szocialista győzelem útján.

/folyt.köv./

23.20/szb

23⁴⁵

-56-

fr

bb 26. /a konzultatív találkozó... 10. folyt./-szb

guy jean daninthe, a guadeloupei kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára

kifejtette, milyen súlyos következményekkel járnak hazájában a nemzetközi kommunista mozgalomban meglévő nézeteltérések. pártjának a kommunista pártok függetlenségével kapcsolatos fel-fogását ismertetve hangsúlyozta: ez a függetlenség azt jelenti, hogy minden párt teljesen szabadon határozhatja meg a maga politikai irányvonalát és hasznosíthatja a többi párt tapasztalatait.

a két, vagy többoldalu találkozásokat, a nemzetközi tanácskozásokat a guadeloupei kommunista párt a legalkalmasabb eszköznek tekinti a testvérpártok között felmerülő nézeteltérések elsímitására.

- hogy hathatósabb harcot tudjunk vívni az imperializmus ellen, különösen pedig azért, hogy segítséget nyuthassunk vietnami testvéreinknek az egyesült államok bűnös agressziójának megfékezésében, küldöttségünk a kommunista és munkáspártok 1968-ban megtartandó nemzetközi tanácskozása mellett foglal állást. a küldöttség a tanácskozás színhelyéül a szovjetunió fővárosát javasolja. a guadeloupei küldöttség úgy véli, minden erőfeszítést meg kell tenni azért, hogy az összes testvérpárt részt vegyen mind a tanácskozáson, mind az előkészítő munkálatokban.

a nicaraguai szocialista párt képviselője

- a nemzetközi kommunista mozgalom a világ valamennyi antiimperialista erejének élcsapata. ez igen nagy felelősséget ró minden egyes pártra - mondotta. éppen ezért szükséges a mozgalom minden osztagának együttműködése, szolidaritása és összetartása.

a nicaraguai delegáció véleménye szerint ezek a fő okok indokolják a novemberre javasolt világkonferencia szükségességét. a nicaraguai kommunisták küldötte hozzászólása másik részében sikraszállt a széthúzás ellen. kérte a kommunista testvérpártokat, hogy vizsgálják meg a belső széthúzás okait, amelyek veszélyeztetik élcsapat szerepüket népek körében.

/folyt.köv./

23.26/szb

23⁴⁵

-57-

fr

bb 26. /a konzultatív találkozó... 11. folyt./-szb

david khenin, az izraeli kommunista párt politikai bizottságá-
nak tagja, a központi bizottság titkára

az izraeli küldöttség nevében támogatta azt a kezdemé-
nyezést, hogy még ez év végén tartsák meg a kommunista és mun-
kaspártok új nemzetközi tanácskozását.

az izraeli küldöttség javasolta, hogy a jugoszláv kommu-
nista szövetségét és az 1960 óta alakult többi testvérpártokat
is hívják meg a tanácskozásra és vonják be őket a további elő-
készületekbe. a küldöttség sajnálkozását fejezte ki a román
delegációnak a konzultatív találkozóról történt távozása miatt.

a tanácskozás sorainak tömörítésére, az imperializmus és az
amerikaiak vietnami agressziója elleni harcra összpontosítsa a
figyelmet, és arra, hogy az antiimperialista harc új szakaszá-
nak megfelelő iránytszabó dokumentumot dolgozzon ki.

a tavaly júniusi közel-keleti háború sürgető feladattá tet-
te a helyi háború új imperialista taktikájának elemzését és az
ebből adódó következtetések levonását. az izraeli küldött kifej-
tette pártjának arra vonatkozó programját, hogy új erőket sora-
koztasson fel a háború következményeinek felszámolásáért vívott
küzdelemben, az izraeli csapatoknak a megszállt területekről
történi visszavonásáért, valamint az arab-izraeli konfliktus bé-
kés megoldásáért.

a felszólaló hangsúlyozta; izraelnek az érdeke, hogy
az arab népekkel lépjen szövetségre az imperializmussal szemben,
nem pedig az, hogy az imperializmussal szövetkezzen az arab
nemzeti felszabadító mozgalommal szemben.

jean terfve, a belga kommunista párt politikai bizottságának tagja

a felszólaló az összehívandó tanácskozás célját az alábbiak-
ban jelölte meg:

1. a világhelyzetben 1960 óta bekövetkezett változások elem-
zése abból a célból, hogy a távlati feladatokat meg lehessen je-
lölni;

/folyt.köv./

23.50

008

- 58 -

bb 26. /a konzultatív találkozó... 12. folyt./-szb

2. a kommunista és haladó erők összehangolt akció-tervé-
nek kidolgozása a béke megőrzésére és a haladás elősegítésé-
re a szocializmus irányába.

a belga kommunista párt véleménye szerint a nemzetközi kom-
munista mozgalom egységének helyreállítását és megerősítését
nem lehet elvont ideológiai eszmecserevel megoldani, hanem
csak az imperializmus ellen vívott konkrét harcban.

azt javasolja, hogy a nézeteltérések objektív alapjainak
elemzését közös, erre a célra összehívott tanácskozásokon
végezzék.

támogatja az össze-s imperialistaellenes erő nagy világér-
tekezletének előkészítését. mivel azonban egy ilyen összejöve-
tel előkészítése hosszú időt igénybe vevő feladat, ezért a
nemzetközi kommunista mozgalom előkészítő tanácskozását tartja
kívánatosnak. egyetértését fejezi ki az 1968 november-decemberi
időponttal, valamint abban, hogy moszkva legyen a találkozás
színhelye.

a belga küldött különféle javaslatokat tett a konferencia
előkészítésének módszerével és a viták lefolytatásának módjával
kapcsolatban.

felszólalt még a bolíviai, a dominikai és a panamai test-
vérpárti küldötte. felszólalásaik ismertetésére visszatérünk.

a tanácskozás kedden folytatja munkáját. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 26. számú hír: /a konzultatív találkozó.../ 7. foly-
tatása harmadik bekezdésének negyedik sorától a szöveg he-
lyesen:

...egy hatalmas ázsiai terület nagyszámú lakosságát kép-
viselő párt távolmaradt. afrika és ázsia képviselete elégté-
len, azok az országok, amelyek közvetlenül csapnak össze az
amerikai... stb. /mti/

- v é g e -

23.55/szb

-59-

008

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest. I. Fém-utca 5-7. Telefon: 150-480, 350-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. március 5.

bb 1. magyar népzenekutató indiában

1 ms/gk-lm sr

1968. március 5.

a cigányok népzenejének kiváló ismerője vig rudolf, az akadémia népzenekutató csoportjának tudományos munkatársa. kilenc éve tanulmányozza a hazai cigányok népzenejét, hosszabb gyűjtőutakat tett a szovjetunióban és romániában is. ezért választotta őt kodály zoltán, amikor az unesco ösztöndíjával alkalom adódott egy magyar népzenekutató indiai gyűjtőutjára. a nyelvészek egybehangzó véleménye szerint ugyanis a cigányok eredete indiában keresendő, s az ottani népzene tanulmányozása sok zenei összefüggést is feltárhat.

vig rudolf a napokban tért haza több mint nyolchónapos utjáról, amiből fél évet indiában töltött.

- ez a kontinensnyi ország az élő népzene, a népzenei hagyomány csodálatos gazdagságát és sokrétűségét kínálja a kutatóknak - emlékezik vissza utjára. - ezideig jóformán senki sem vizsgálta india népzenejét. az én célom a hazai cigányzene és az indiai népzene közötti összefüggések kutatása volt. a köztökon kívüli törzsek zenéjét tanulmányoztam elsősorban. a kasztrendszert ugyan a függetlenné vált indiában hivatalosan eltörölték, az évezredek hagyomány azonban nem tűnik el máról-hólnapra, bizonyos vonatkozásokban ma is él.

- indiai tartózkodásom alatt kilenc állam területén jártam. tízezer kilométernél hosszabb utat tettem meg a legkülönbözőbb közlekedési eszközökkel, a repülőgéptől a jeepig. az utatlan utakon, nehéz terepen ez az utóbbi bizonyult a legalkalmasabbnak. a törzsi zenékből mintegy 400 dallamot sikerült magnetofonszalagra vennem. ezenkívül körülbelül száz felvételt készítettem az indiai műzene alkotásaiból. felvételeimről másolatot hagytam az ottani kollégáknak, akik a dalok szövegeinek leírásában segítettek.

/folyt. köv./

de